Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Queens Apskrity $8.00
Užsieniuose $9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ – LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE., Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 9-1827—1828

No. 224 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Penkt., Lapkr. (Nov.) 14, 1952 ★★★★ Metai 42-rieji, Dienraščio 34-tieji.

Kriokas

Gėdos sukaktis.
Žmonės nerimsta.
Nesusikalba.
Naujas sekretorius.
Senatorių apetitai.
Rašo A. BIMBA

Klerikalinė spauda primena mums dar vieną sukaktį. Naujoji Lietuva ir ją ištrynusi iš istorijos.

Tai 25-metinė sukaktis nuo pasirašymo konkordato su popiežium. Ją pasirašė Smetona 1927 metais. Pagal tą sutartį, kunigams buvo faktinai pavestos Lietuvos mokyklos ir jiems buvo atiduotas Lietuvos jaunimo auklėjimas. Pagal tą konkordatą, katalikų bažnyčia buvo padaryta Lietuvos valstybine bažnyčia.

Tai buvo įžeidimas ir paženiminas Lietuvos. Tai buvo gėda lietuvių tautai.

Su visomis kitomis smetoninėmis gėdomis į istorijos gurbą nuvažiavo ir konkordatas su Vatikanu.

★

Ne viskas ramu ir Jugoslavijoje. Diktatoriaus Tito vidaus reikalų ministras Rankovic pripažino, kad paskutiniais keleriais metais tapo nubausta 11,130 žmonių už komunistinę veiklą.

Tas tik reiškia, kad Tito fašistiniam režimui nepavyko Jugoslavijos žmonėse sutriušinti viltį dėl geresnės ateities.

★

Amerikos komunistų veikėja Claudia Jones gavo įsakymą, kad ji turi tuojau atvykti į Ellis Island ir pasiduoti išdeportavimui į Trinidadą.

Bet Miss Jones taip pat yra tam pačiam New Yorke federaliniam teisme teisiama, kaipo viena iš penkiolikos komunistų vadų. Nepaklausys ji Imigracijos Departmento reikalavimo, bus skaudžiai baudžiama. Paliks federalinį teismą ir pildys to departmento įsaką, bus dar skaudžiau nubausta!

Dvi valdiškos įstaigos ir viena su kita nesusikalba. Moteriškė turėtų persiplėšti per pusę ir pasidalinti tarpe Justicijos Departmento ir Imigracijos Departmento.

★

Gerai, kad Trygve Lie rezignavo iš Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus vietos. Septynetą metų jis ten išsėdėjo. Savo vardą taiką mylinčio pasaulio akyse jis labai nupuldė tada, kada Jungtines Tautas įsmugeliavo į Korėjos karą. Tai du to karo autoriai —Trumanas ir Lie. Abudu žmonėms dasiėdė iki gyvojo kaulo. Niekas neverks dėl jų netekimo.

★

Jungtinių Tautų vadovybėje reikia nuoširdaus ir bešališko žmogaus. Jam visos organizacijos narės turi būti lygios. Jis neturi būti sekretorius tiktai vienos tautų grupės. Lie tokiu buvo, ir todėl žlugdė visą organizaciją. Jis pats dabar sako, kad jo pasitraukimas patarnaus taikai.

Kas bus naujuoju sekretoriumi? Nebus lengva surasti gerą ir išmintingą žmogų. Pagal organizacijos čarterį, kandidatas į sekretorius turi būti priimtinas visoms penkioms didžiosioms šalims. Jį nominuoja Saugumo Taryba, o išrenka Generalinė Asamblėja.

★

Mes turime senatorių su nesvietiškais apetitais. Du jų jau atvirai pasisakė, ko jie nori. Jais yra senatorius Smith iš North Carolina ir senatorius McCarran iš Nevada. Abudu demokratai ir abudu iki paskutinio kraujo lašo reakcionieriai.

Jie reikalauja, kad Jungtinės Tautos pavirstų Amerikos ragangaudžių įrankiu. Jie sako, kad arba jos turi padėti jiems išgaudyti visus raudonuosius Jungtinių Tautų organizacijoje, arba turi išsikraustyti iš Amerikos!

Tai štai jau ko susilaukėme.

EISENHOWERIS TARIASI SU GUB. DEWEY'U APIE KELIONĘ KORĖJON

Anglijos darbietis įspėja, kad Eisenhoweris "platins karą"

Augusta, Ga. — Išrinktas prezidentu Eisenhoweris pasikvietė republikoną New Yorko valstijos gubernatorių Thomą Dewey tartis apie savo planuojamą kelionę Korėjon ir apie plačiosios politikos klausimus.

Kada Eisenhoweris iškeliaus Korėjon, tatai laikoma didžiausia slptybe.

London. — Woodrow Wyatt, darbietis Anglijos seimo narys, įspėjo, kad Eisenhoweris, tapęs prezidentu, stengsis pratęsti karą iš Korėjos prieš Kinijos Liaudies Respubliką.

Wyatt buvo Anglijos karo ministro pavaduotojas buvusioje darbiečių valdžioje.

Šioje šalyje yra 418 sovietinių piliečių

Washington. — Valstybės departmentas paskelbė, kad Jungtinėse Valstijose dabar yra 418 sovietinių piliečių, skaitant Sovietų Sąjungos atstovus, jų žmonas ir vaikus.

O Sovietų Sąjungoj yra apie 130 amerikonų, taip pat įskaitant jų moteris ir vaikus.

Seoul, Korėja. — Pietinės Korėjos tautininkai sušaudė dar 4 žmones kaip "svetimos šalies šnipus."

Auto. darbininkai kovos prieš paskubą

Detroit. — Susirinko atstovai nuo 25-kių CIO Auto. Darbininkų Unijos skyrių ir nutarė visais galimais būdais kovoti prieš paskubos didinima Chryslerio fabrikuose. Chrysleris verčia 95,000 savo darbininkų vis daugiau darbo atlikti už tą pačią algą.

General Motors ir Fordo auto. darbininkai taipgi tariasi pasmarkinti kovą prieš vijimą vis sparčiau dirbti be uždarbio pakėlimo.

Valdžia mojasi nupilietint pabėgusį nuo nacių žmogų

Chicago. — Šalies valdžia užvedė bylą, reikalaujant atimt amerikinę pilietybę iš Charleso Tuteurio, žydo pabėgėlio, kuris 1938 metais paspruko nuo nacių į Jungtines Valstijas.

Valdžia sako, kad jis esąs "blogo būdo" žmogus. Tai todėl, jog Tuteur savo aplikacijoje dėl pilietybės 1944 metais užtylėjo tūlus komunistinius laikraščius, kuomet buvo klausinėjamas, ką jisai skaito.

Mexico City. — Sargai nušovė du kalinius, mėginusius pabėgt iš kalėjimo.

Iškeliavo Lenkijon Harisiadės, nuteistas deportuot iš Amerikos

New York. — Graikas Petras Harisiades, Audėjų Unijos organizatorius, išplaukė Norvegijos laivu į Europą. Jis keliauja Lenkijon, kuri priima Harisiades apsigyventi.

Amerikos valdžia buvo nutarus deportuot Harisiadesą Graikijon, kaip sveturgimį komunistą, neturintį amerikinės pilietybės. Bet Harisiades išprašė leisti jam pačiam kur kitur išvykti. Nes jeigu būtų Graikijon deportuotas, tai graikų monarcho - fašistai jį nužudytų.

Su juo iškeliavo Harisiadeso žmona, sūnus ir duktė — visi trys Amerikos piliečiai.

Jankiai atgriebė tūlas kalnų pozicijas

Korėja. — Amerikonai su savo talkininkais, Pietų Korėjos tautininkais ir kitais, įnirtingai kontratakuodami, atgavo beveik visas pozicijas Sniper kalne, kurias Šiaurinės Korėjos liaudininkai buvo užėmę dieną pirmiau.

Pranešama, kad jankiai atmušė Korėjos liaudininkų ir kinų atakas ties Mundungu, rytiniame fronte, ir arti Čorvono, vakariniame.

Vis daugiau amerikonų pačiuojasi su vokietėm

Frankfurt, Vokietija. — Šiemet antra tiek daugiau amerikonų kareivių pačiuojasi su vokietėmis, negu pernai.

Karinė amerikonų valdyba dabar kas mėnesį duoda po 500 leidimų vokietėms jankių pačioms keliauti į Jungtines Valstijas.

Paryžius. — Francijos premjeras Ant. Pinay pareiškė, "Francija stengsis atgauti pasaulyje vietą kaip pirmosios rūšies valstybė."

ORAS.—Giedra ir šilčiau.

KONTESTAS

Gavimui Laisvei Naujų Skaitytojų

Kontestantų stovis šiandien yra toks:

	Punktai
M. Svinkūnienė, Waterbury, Conn.	**1,301**
LLD 133 kp., Camden, N. J.	**1,013**
Elizabeth, N. J., vajininkai	**825**
J. Krasauskas, Norwood, Mass.	**816**
D. G. Jusius, Worcester, Mass.	**706**
Hartfordo vajininkai	**700**
Hartfordo vajininkai	**672**
Geo. Shimaitis, Montello, Mass.	**652**
H. Thomas, So. Boston, Mass.	**532**
Brooklyno vajininkai	**484**
L. Bekis—P. Anderson, Rochester, N. Y.	351
L. Pruseika, Chicago, Ill.	350
LLD. Moterų 20 kuopa, Binghamton, N. Y.	338
J. Balsys, Baltimore, Md.	336
V. Smalstienė, Detroit, Mich.	308
Newark, N. J., vajininkai	268
St. Kuzmickas, Shenandoah, Pa.	256
P. Bečis—F. Klaston, Great Neck, N. Y.	252
Philadelphijos Vajininkai	252
J. Blažonis, Lowell, Mass.	224
V. Ramanauskas, Minersville, Pa.	210
Geo. Urban, N. Braddock, Pa.	192
A. Gaigaitis, Pittsburgh, Pa.	168
John Urbonas, Pittsburgh, Pa.	130
M. Aranuk, Detroit, Mich.	120
H. Žukas, Binghamton, N. Y.	128
Toronto vajininkai	128
P. Šlekaitis, Scranton, Pa.	124
P. Šlajus, Eddystone, Pa.	112
C. K. Urban, Hudson, Mass.	112
A. Dambrauskas, Haverhill, Mass.	108
Ant. Kuzmickas, Girardville, Pa.	96
J. Didjun, New Haven, Conn.	56
J. Bimba, Paterson, N. J.	28
M. Slekienė, Gardner, Mass.	28
J. Egeris, Nashua, N. H.	28
S. Penkauskas, Lawrence, Mass.	28
A. Brazinskas, So. Boston, Mass.	28

M. Svinkūnienė jau pirmoj vietoj. Ji prisiuntė naują prenumeratą ir pluoštą atnaujinimų ir aukų.

Elizabetho vajininkai taipgi gražiai pasirodė. S. Ra-

(Tąsa antramę pusl.)

Rytų Vokietijos prezidentas pareiškė, jog niekuomet neleis vokiečiams užpulti Franciją

Berlin.—Wilhelmas Pieck, rytinės Demokratinės Vokiečių Respublikos prezidentas, užtikrino, kad jo valdžia "niekuomet neleis vokiečiams eiti karan prieš Franciją."

Šiuo pareiškimu Pieck padrąsino skaitlingus Francijos piliečius, kurie reikalauja atmesti amerikiniai - karines sutartis su vakarine Vokietija ir kitais vakarų kraštais. Tos sutartys nukrepitos prieš Sovietų Sąjungą ir jos draugus — rytinę Vokietiją, Lenkiją, Čechoslovakiją ir kt.

Francūzų - vokiečių konferencija

Pereitą savaitę rytinėje (sovietinėje) Berlyno dalyje įvyko vokiečių konferencija su neutralių francūzų atstovais. Tie francūzai reikalauja, kad Francija neitų į joki karinį bloką nei su anglais-amerikonais nei su Sovietais. Jie priešinasi Amerikos peršamam kariniam sąryšiui tarp Francijos, vakarų Vokietijos ir kitų vakarinių kraštų prieš Sovietų Sąjungą.

Ta francūzų - vokiečių konferencija nutarė, kad:

Turėtų būti surengta Keturių Didžiųjų sueiga — Francijos, Amerikos, Sovietų Sąjungos ir Anglijos —spręsti klausimus dėl rytinės ir vakarinės Vokietijos sujungimo į vieną valstybę.

Tuo tarpu vakarinė ir rytinė Vokietija turėtų tiesioginiai derėtis apie Vokietijos suvienijimą.

Šiaurinės Korėjos pranešimai

Korėja. — Šiaurinės Korėjos liaudininkų radijas sakė, kad jie išvien su kinais savanoriais ryžtingai kovojo, atmušinėdami amerikonų ir jų talkininkų atakas, padarydami jiems didelių nuostolių vakariniame ir viduriniame fronte.

Pranešama, kad Korėjos liaudininkai nušovė dar du Amerikos lėktuvus.

Turkija įkalino savo kareivį kaip "šnipą"

Ankara, Turkija. — Vienas turkų kareivis tapo nuteistas 10 metų kalėti už tariamą šnipinėjimą Sovietams. Sakoma, jis įmetė į Sovietų ambasados sodą dokumentus su žinomis apie naują Turkijos karinių lėktuvų stovyklą Dijarbakire.

Tas kareivis tarnavo kaip karinės amerikonų pasiuntinybės padėjėjas.

INDIJA PERŠA NAUJĄ PLANĄ DĖL MŪŠIŲ STABDYMO KOREJOJ

Smerkia fašistinę baltųjų politiką Pietinėje Afrikoje

United Nations, N. Y. — Krišna Menon, Indijos delegatas, Jungtinių Tautų seime, paruošė naują planą dėl apsikeitimo kariniais belaisviais Korėjoje. Jisai siūlo:

Sugabenti visus belaisvius į salas netoli viduriniės Korėjos; paskelbti juos laisvais žmonėmis salose ir leisti jiems pasirinkti, ar nori namo grįžti. Norintieji būtų pergabenami į Šiaurinę Korėją pas liaudininkus bei į Kiniją ar į Pietinę Korėją pas tautininkus. Kiti pasiliktų salose kaip laisvi žmonės, kol jie pasirinks, kur ir kada pageidauja išvykti.

Į tas salas turėtų būti pasiųsta Jungtinių Tautų komisija, kuri prižiūrėtų belaisvių grąžinimą pagal laisvą jų pasirinkimą.

Vijaja Lakšmi smerkia anglų-francūzų politiką Afrikoj

United Nations, N. Y. — Vijaja Lakšmi, Indijos delegacijos vadovė Jungtinių Tautų seime, aštriai smerkė fašistuojančią Pietų Afrikos baltųjų valdžią, kuri niekinančiai išskiria negrus, indus ir kitus spalvuotus piliečius nuo baltųjų ir šaudo reikalaujančius teisių lygybės su baltaisiais.

Vijaja Lakšmi kartu smerkė ir kitas baltųjų valdžias (anglų, francūzų), kurios slėgia šimtus milijonų spalvuotų Afrikos gyventojų kaip vergus.

Negras nuteistas tik už žiūrėjimą į baltą moteriškę

Yanceyville, N. C. — Aukščiausias North Carolinos valstijos teismas pripažino negrą farmerį Macka Ingramą kaltu už tai, kad jis "keistu žiūrėjimu užpuolęs privartauti" vieną baltą moteriškę. Tęsmas todėl skyrė negrui 6 mėnesius kalėjimo, bet suspendavo bausmę.

Moteriškė pasakojo, kad Ingramas ne tik keistai į ją žiūrėjo, bet ir sekė iš tolo.

North Carolinos įstatymas leidžia bausti iki dvejų metų kalėjimo už ilgą žiūrėjimą į moteriškę, laikydamas tatai "užpuolimu akimis."

Pragarinė bomba nuskandinus salą?

Lima, Ohio. — Čionaitinis laikraštis Lima News išspausdino vieno asmens laišką, kad jis matęs, kaip pragarinė - hydrogeninė ar kita baisiai galinga atom - bomba visai sunaikino vieną salą arti Eniwetoko, Pacifiko Vandenyne.

Sako, nuo baisaus bombos sprogimo sudegė salos žemė, taip kad visa ketvirtainės mylios pločio sala paskui dingo po vandeniu.

Francija skiria 3,715 milijonų dol. ginklam

Paryžius. — Francijos premjeras Ant. Pinay raportavo šalies seimui, kad 1953 m. valdžia išleis ginklavimuisi 3,715 milijonų dolerių, arba 1,279 bilijonus frankų. O visiems civiliniams francūzų reikalams valdžia skiria tiktai 140 bilijonų frankų.

Pakelta egiptėnam alga iki 50 centų per dieną

Kairo, Egiptas. — Premjero Naguibo valdžia įsakė pakelti algą laukų darbininkams iki 50 centų per dieną. Iki šiol jie gaudavo tik 25 centus.

125,887 amerikonai nukentėjo Korėjoje

Washington. — Karinė valdyba lapkr. 12 d. paskelbė, jog pereitą savaitę Korėjos fronte nukentėjo 1,318 amerikonų, kaipo užmušti, sužeisti ir be žinios dingę. Tai buvo nelaimingiausia šiemet amerikonam savaitė.

Viso iki šiol korėjiniame kare jau 125,887 amerikonai sekamai nukentėjo:

Užmušta 19,712, sužeista 93,237 ir be žinios dingo 12,938.

FABRIKŲ NUODAI SUNAIKINO $500,000 VERTĖS DARŽOVIŲ

Riverside, Calif. — Naftos (aliejaus) ir kitų fabrikų nuodingi garai su dūmais šiemet padarė pusę milijono doleriu nuostolių daržovėms plačioje Californijos srityje nuo San Diego iki Ventūros.

Susirgo P. Višniauskas

Staiga apsirgo Petras Višniauskas, Kultūrinio Centro sekretorius, senas brooklynietis. Trečiadienį staiga kirto jį paralyžius. Tad Višniauskas tuojau buvo nuvežtas į Kings County ligoninę.

Dar nežinoma, kokiame warde jis bus patalpintas. Kol kas randasi greitosios pagalbos skyriuje. **Rep.**

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827—1828

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co.	$8.00 per year	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co.	$4.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

KALBANT APIE "GELEŽINĘ UŽDANGĄ"

AMERIKINĖ CIVILINIŲ LAISVIŲ SĄJUNGA parašė laišką Jungt. Valstijų pašto viršininkams, kaltindama juos už tai, kad jie patapo savotiškais cenzoriais ir nepersiunčia laikraščių, žurnalų ir knygų daugeliui Amerikos žmonių.

Tos knygos, žurnalai ir laikraščiai, aišku, ateina iš liaudiškų demokratinių respublikų ir Tarybų Sąjungos,—ateina žmonėms, kurie juos užsisakė, užsiprenumeravo. Na, visa tai mūsų pašto viršininkai ir sucenzūruoja.

Daugelis Tarybų Sąjungos kritikų užsisakė įvairią iš "anapus uždangos" literatūrą tam, kad, pasiskaičius, jie galėtų aštriau T. Sąjungą ir liaudiškas demokratines valstybes pulti, kritikuoti. Daugelis tų kraštų aršiausių priešų užsisako iš ten literatūros, nes visgi nori žinoti, kas ten dedasi.

Kai toji literatūra ateina į Ameriką, tai mūsų pašto viršininkai elgiasi taip: kai kurioms įstaigoms bei asmenims ją praleidžia, o kitoms įstaigoms bei asmenims—nepraleidžia: sunaikina, sudegina, ar kaip kitaip pasielgia!

Pasitaiko dažnai taip, kad pašto viršininkai nepraleidžia literatūros aršiausiems Tarybų Sąjungos priešams.

Taip buvo su tūlu David J. Dallinu, socialdemokratu, Tarybų Sąjungos priešu, gyvenančiu New Yorke. Jam tūlus laikraščius bei žurnalus, atėjusius iš T. Sąjungos, praleido, kitų—ne!

Taip yra su tūkstančiais žmonių.

Ne vienas amerikietis lietuvis klausė mūs, kodėl jis negauna iš Lietuvos to ar kito laikraščio bei žurnalo, kuriuos jam jo draugai sakė išsiuntę. Dabar aišku, kodėl!

O gal taip yra ir su asmeniškais laiškais, siunčiamais iš "anapus uždangos" žmonių jų giminėms Amerikoje? Iš kurios pusės neimsime, tokia mūsų pašto viršininkų politika yra didžiai žalinga, bloga!

Mūsų komercinė spauda ir valdžios pareigūnai nuolat ir nuolat rėkia, jog, girdi, nieko negalime žinoti, kas dedasi Tarybų Sąjungoje bei liaudiškose demokratinėse valstybėse, nes tie kraštai esą atskirti "geležine uždanga."

Bet tuo pačiu kartu mūsų pašto viršininkai ateinančias iš ten knygas, laikraščius bei žurnalus nepraleidžia Amerikos žmonėms, kad jie nesužinotų, kas ten darosi.

Tiesiog skandalas!

TUNISIJOS IR MOROKKO KLAUSIMAS ASAMBLĖJOJE

FRANCŪZIJOS VALDŽIA pyksta ant tų, kurie į Jungtinių Tautų asamblėjos darbų dienotvarkį įdėjo Tunisijos ir Morokko klausimą.

Kaip žinia, Tunisija ir Morokko,—Šiaurės Afrikoje,—tebėra Francūzijos imperialistų pavergti kraštai. Abiejų kraštų žmonės reikalauja laisvės, reikalauja didesnės autonomijos. Ten vyksta didelis žmonių bruzdėjimas. Tačiau, Francūzijos vyriausybė, užuot paklausiusi žmonių balso, juos slopina: "neramuolius" šaudo arba kalina!

Dėl to ypatingai arabiškasis pasaulis susirūpino. Visa eilė valstybių pasiryžo šį klausimą iškelti Jungtinėse Tautose. Kadaise jis buvo iškeltas JT Saugumo Taryboje, bet Amerika ir kiti kraštai pasipriešino jam, todėl jis ten svarstytas ir nebuvo.

Šiuo metu asamblėjoje Tunisijos ir Morokko klausimas yra darbų dienotvarkyje. Na, ir ką gi!

Aną dieną asamblėjoje sakė kalbą Francūzijos užsienio reikalų ministras Robert Schuman. Jis smarkiai pagyrė savo valdžią už tai, kad ji "labai rūpinasi" Tunisijos ir Morokko žmonių laime! Jis pagyrė savo kraštu imperialistus, kad jie gražiai Tunisiją ir Morokko valdė ir tebevaldo. Tačiau Schuman toje pačioje kalboje užprotestavo prieš tai, kam Tunisijos ir Morokko klausimas buvo įdėtas į asamblėjos dienotvarkį!

Francūzijos užsienio ministras atvirai paskelbė: kai Tunisijos ir Morokko klausimas bus paimtas svarstyti, tai Francūzijos delegacija atsisakys dalyvauti tose diskusijose, jas boikotuos!

Jam gerai atsakė Indijos, Indonezijos ir Burmos delegatai, — ypatingai Burmos delegatas. Jie sako: jeigu jūs, francūzai, taip gerai Tunisija ir Morokko valdote, tai kodėl jūs bijotės diskusijų tų kraštų klausimu? Jeigu jums rūpi, kaip sakotės, tų kraštų žmonių laisvė ir gerbūvis, tai kodėl jūs atsisakote suteikti jiems laisvę valdytis?

Atsakyta labai teisingai ir gerai.

Mums rodosi, jog tuomet, kai Tunisijos ir Morokko klausimas bus pradėtas rimtai nagrinėti, tai atsiras kalbėtojų, kurie Schumano pasigyrimus sumals i dulkes.

O visa tai paakstins ir padrąsins Tunisijos ir Morokko žmones testi pradėtą kovą už nepriklausomybę, už laisvę!

Studentai, komunizmas ir profesoriai

Mūsų šalies mokyklų sistemoje pastebimos dvi tendencijos. Iš vienos pusės visur auga reakcinė dvasia, netolerancija, ragangaudizmas, ieškojimas "subversyvių", persekiojimas bile kokio laisvesnio, pažangesnio žodžio. Šita tendencija labiausia pasireiškia mokyklų vadovybėje. Terorizavimas ir mėtymas iš darbo senų, gerų, mokytojų ir profesorių pradeda įgauti masinį, pavojingą pobūdį. Žmonės baudžiami ne už tai, ką jie mokyklose veikia bei moko, bet išimtinai už politinį mąstymą. Nė prieš vieną išmestų profesorių ir mokytojų nebuvo įrodyta, kad jis būtų subversyviškas idėjas mokykloje tarpe mokinių skleidęs.

Iš kitos pusės—aiškiai matos studentuose ir mokiniuose augimas troškimo daugiau ką nors sužinoti apie komunizmą. Jaunimas nebepasitenkina komercinės spaudos ir mokyklų vadovybės prakeikimu visko, kas susieta su komunizmu ir komunistais. Jų jaunas protas reikalauja tiesos, faktų, įrodymų, esmės.

Kaip šitą jaunimo troškimą nuraminti? Ką jiems atsakyti? Ką jiems duoti?

Tai vis svarbūs klausimai. Vien riksmu ir neigimu komunizmo jaunimo žingeidumo nepatenkinsi.

Ir štai kyla diskusijos. Yra įvairių nuomonių. Vis dažniau ir dažniau girdis balsas, ypač iš to paties mokyklinio jaunimo, kad mokyklose, ypač aukštesnėse, kolegijose ir universitetuose bei akademijose, būtų įvestas specialus kursas apie komunizmą. Tam, matyt, pritaria daugybė profesorių.

Bet tuojau iškyla kitas klausimas: Kaip tie kursai bus vedami? O dar svarbiau: Kas tuose kursuose mokytojaus?

Čia vėl pasidalinimas, beveik amžinos diskusijos, nesutikimas ir nesusipratimas. Reakcinė mintis yra, kad tuose kursuose būtų perdėm viskas apie komunizmą ir komunistus paneigiama, niekinama, atmetama. Mūsų jaunimui reikią įkalti į galvas neapykanta komunizmui. Nereikią jaunuoliams komunizmą suprasti ir pažinti. Užtenka, girdėti, kad jie aklai jo neapkestų, jo kratytųsi, prieš jį visomis keturiomis kovotų.

Bet turime ir kitą mintį. Ji sako, kad tuose kursuose reikia komunizmą studijuoti objektyviškai. Lai patys studentai susidaro nuomonę, ar jis jiems patinka, ar nepatinka. Tiktai taip apšviestas mūsų jaunimas komunizmą pilnai supras.

Panašus minčių pasidalinimas vyrauja ir dėlei žmonių, kurie tokiems kursams vesti būtų tinkami. Reakcionieriai reikalauja, kad komunizmo mokytų atsižymėję siaurakakčiai ir siaurapročiai, prie jų pridedant tokius sutvėrimus, kaip Budenz ir Bentley.

Bet argi tokie "profesoriai" tiktų ir galėtų komunizmą pavaizduoti jaunimui objektyviškai? Jokiu būdu negalėtų. Jie augintų ne apsišvietusius ir susipratusius jaunuolius, bet tamsuolius ir fanatikus.

Iš to iškyla kitas klausimas: Kas atsitiktų su profesoriumi, kuris šaltai ir teisingai stengtųsi komunizmą perstatyti klasėje? Jis tuojau būtų paskelbtas subversyviu ir išmestas iš mokyklos.

Taip diskusijos ir eina. Visoje šalyje nesiranda nė vienos kolegijos, nė vieno universiteto, kur šis klausimas jau būtų teigiamai išspręstas. Bet mokyklinis jaunimas nerimsta ir vis garsiau ir garsiau reikalauja šviesos komunizmo tema.

Salietis

Juk kitaip ir būti negalėjo

Savaitraštis "National Guardian" dar gegužės 16-os, 1951 metų, laidoje, savo ilgame straipsnyje, "Militarinis Suokalbis Už Sufašistinimą J. V.", sako, kad militarinėse ir stambiose finansinėse sferose esą susitarta, kad "Eisenhower yra No. 1 kandidatas į galingą žmogų." Toliau sakė, kad Morgan-DuPont ir kitos dominuojančios kapitalistų grupės dručiai stovi Eisenhowerio užnugaryje. Bet šį kartą dar pasitenkins konstitucine balsavimų forma. O jeigu atsitiks reikalas galingo žmogaus (reikia suprasti, diktatoriaus), jis budamas prezidentu, eimęs savo atsakomybę vyriausio kamanderiaus, galės įstumti šalį į tolimesnį karą ir diktatorystę. Iš to "National Guardian" rinkinio galima įsivaizduoti, kad tik tokiuose planuose kapitalizmas mato sau vilį pratęsti žmonių išnaudojimo sistemą.

Patys stambieji monopolistai ėmė vadovybę Eisenhowerio išrinkimo kampanijoj

Praeitą pavasarį tas pats "National Guardian" padavė rinkinį vardų ir pavardžių, kurie yra DuPont, Morgano ir Rockefeller stambiųjų bankų bei įmonių prezidentais ir direktoriais, ir kurie ėmėsi įvairiose valstijose vadovauti propagandai už išrinkimą Eisenhowerio į prezidentus.

Net Cleveland Heights miesto 4-tam warde, kuriame aš gyvenu, buvo pastatytas industrialistas C. Brenton Cooc, kurio kompanija daro 20 milijonų dolerių metinių įeigų, vadovauti tame warde propagandos vajų už Eisenhowerį ir abelnai už republikonų partiją. Mr. Cooc per paskutines 3 savaites prieš balsavimus prisiuntė man ir, žinoma, kiekvienam to wardo piliečiui po laišką kas savaitė. Tuose laiškuose buvo prikimšta iškaštingos, net spalvuotos propagandinės literatūros už republikonų partiją. O Eisenhoweris buvo statomas tuom Maižiesium, kuris išves Amerikos žmones iš šios jau nebepakenčiamos padėties, į kurią "demokratai juos įstumė." O paskutinėmis dienomis prieš balsavimus Mr. Cooc ėjo pats stuba nuo stubos, kad ypatiškai įtikinti kiekvieną to wardo pilietį, kad republikonų partija su Eisenhoweriu ištikrųjų atliks Maižiesiaus darbą. Mr. Cooc pasigyrė, kaip jų kompanijai sekasi parduoti dabartinei valdžiai savo produktus, karo reikalams, kelis kartus daugiau, negu reikalinga, ir kad už parduotus jų produktus užsienyj, dabartinė demokratinė Administracija apmokanti jų kompanijai brangiau, negu ji gautų užsienyj. Mr. Cooc sugabiai išsisukinėja į jam pastatytus klausimus, kad dabartinė Administracija yra pilna republikonų, kad republikonas Hooveris yra prez. Trumano vyriausių patarėju ir kad nei vienas iš republikonų Kongrese nebalsavo prieš užgyrimą Trumano paskelbimo karo Korėjoj, ir į kitus klausimus.

Republikonų propaganda buvo klastingai taikoma į jautriausius žmonių jausmus

Pavyzdžiui, kada prez. Trumanas, kalbėdamas į publiką, pasakęs: "Jūs niekuomet neturėjote taip gerai." Republikonai savo propagandai prikergė tą Trumano pasakymą prie visų Amerikos žmonių dabartinių sunkumų: infliacijos, negirdėtai aukštų taksų, aukštų kainų, ant šalies užtrauktos 267 bilijonai skolos, kareivių vaitojimai Korėjos karo fronte, ir visos litanijos kitų nebepakenčiamų Amerikos žmonėms sunkumų, į kuriuos įtraukė demokratai. Mažiau politiniai susipratę Amerikos žmonės, nepermatydami republikonų bjaurios veidmainystės, pamanė, kad tik republikonai įžiūri jų sunkumus ir prižada juos palengvinti. Tie žmonės ir balsavo už republikonus. Prie to, didelė didžiuma Amerikos spaudos varė agitaciją už republikonus. O iš demokratų bent man neteko gauti nei vieno propagandos lapelio.

Iš to galima suprasti, kad demokratai neturėjo savo užnugaryje tų didžiausių turčių, kurie patys vadovavo, kad įteikti kiekvienam piliečiui po glėbį meistriškai, klastingai apdirbtos propagandos. O demokratų veidmainystes per pastaruosius 7 metus, žmonės turėjo progos pamatyti ir už tai už juos mažiau balsavo.

Tik gaila nekurių iš susipratusių bei daugumos unijistų, kurie balsavo už demokratus, kaipo už "geresnį blogą," vietoje atiduoti, nors ir sunkiose aplinkybėse, savo balsą už Progresyvių Partijos kandidatus: Vincent Hallinan ir Charlotta A. Bass.

J. N. S.

Kova už rasinę lygybę pas tikinčiuosius

Visa Amerika tapo nustebinta įvykiais University of South. Ten yra Teologijos skyrius. Mokykla randasi mieste Sewanee, Tennessee valstijoje. Tai viena iš aukštųjų mokyklų pietinėse valstijose.

Iš Teologijos skyriaus ten rezignavo beveik visas fakultetas. Pasitraukė aštuoni profesoriai, o pasiliko tiktai vienas. Rezignavusių tarpe randasi seminarijos vedėjas ir universiteto kapelionas. Šeši iš pasitraukusių yra protestantiškos epikospalų bažnyčios dvasininkai.

Kodėl jie rezignavo? Jie rezignavo išreiškimui griežčiausio protesto prieš universiteto bosus. Mat, minėtas Universitety of South priklauso dvidešimt dviem episkopalų bažnyčios vyskupijoms, išsimėčiusiom po dešimt pietinių valstijų. Mokyklos aukštoji vedyba atsisakė priimti į Teologijos mokyklą negrus studentus. Dar praėjusį birželį mokyklos trustistai (bosai) nutarė, kad negalima negrų įsileisti į mokyklą. Pažangesnių žmonių protestas nieko jiems nereiškė. Tuo nutarimu pasipiktino Teologijos skyriaus vedėjas ir profesoriai. Jie reikalavo, kad bent jau religinėje mokykloje, kad ir pietuose, neturėtų būti rasinės diskriminacijos. Argi gali kunigai nuoširdžiai skelbti "dievo žodį", kuomet jie diskriminuoja žmones tik todėl, kad jų oda yra juoda? Jų išvada: vietoje veidmainiauti, geriau rezignuoti ir netekti darbo.

Aišku, kad tuos drąsius vyrus nuoširdžiai sveikins visa Amerikos pažangioji visuomenė. Rasinė diskriminacija šioje šalyje yra baisus nuodas ir pasaulinė gėda. Sveikinti reikia visus, kurie pakelia balsą prieš šitą gėdą. Sveikinti reikia ir dvasininkus, kurie savo išrokavimais prisideda prie rasinės diskriminacijos ir neapykantos naikinimo.

Reikia žinoti, jog gal jokioje kitoje visuomeninėje įstaigoje nėra tiek rasinės neapykantos, kiek bažnyčioje ir bažnytinėse mokyklose. Kodėl pavyzdžiui, katalikuose tiek daug neapykantos negrams? Kodėl taip plačiai tarpe lietuvių katalikų yra išsiplėtojęs neapkentimas negrų? Todėl, kad ta neapykanta yra įskiepyta bažnyčiose.

Lacistas

Banko pirmininkas ir sėbrai nusukė $475,000

Mineola, L. I., N. Y. — Apskrities grand džiūrė apkaltino Wm. H. Abelį, pirmininką čionaitinio Central National Banko, du jo knygvedžius ir biznierę Lilliną B. Robinson už tai, kad jie sutartinai nusuko 475 tūkstančius dolerių banko pinigų.

Anglų arkivyskupas reikalauja valdžios kontrolės televizijai

York. — Čionaitinis anglų bažnyčios arkivyskupas ragino Anglijos valdžią vis kontroliuoti televiziją. Jis nurodė, kaip privačių biznių naudojama televizija Amerikoje darko žmonių padorumą, platina ištvirkimą ir duoda jaunuoliams gengsterizmo pamokas.

Manila. — Filipinų prezidentas Quirino kvietė savo draugą gen. Eisenhowerį staptelėti kelionėje, kai jis lėks į Korėją.

KONTESTAS

(Tąsa nuo 1-mo puslapio)

dušis iš Bayonne, N. J., ir K. Čiurlis, elizabethietis, prisiuntė atnaujinimų ir aukų.

Brooklyniečiai pasidarbavo irgi priduodami aukų ir atnaujinimų, kaip tai, J. Grybas, o D. M. Šolomskas pridavė naują prenumeratą.

Newarkui padirbėjo A. Globičius, priduodamas atnaujinimų.

Atvykdamas į Laisvės koncertą kaipo vienas iš programos dalyvių, Stasys Kuzmickas, iš Shenandoah, Pa., taipgi pridavė aukų ir atnaujinimų.

Torontiečiai irgi pakilo punktais su atnaujinimais.

Šie vajininkai naujai įstojo su atnaujinimais ir aukomis: John Urbonas, Pittsburgh, Pa., M. Aranuk, Detroit, Mich., C. K. Urban, Hudson, Mass., A. Brazinskas, So. Boston, Mass.

—:—

Aukų šį sykį gavome sekamai:

Po $10: Onutė, Brooklyn, N. Y. (atminčiai mirusio savo vyro 2 metų sukakties), ir Anna Phillipse, Stamford, Conn.

Wm. Palevicz, Maspeth, N. Y., **$6.**

Po $5: Ant. Navikauskas, New Canaan, Conn., Elena Kušleikienė, Philadelphia, Pa., J. Smithai, Bethlehem, Conn., Rėmėjas, Shenandoah, Pa.

J. Butkus, Bethlehem, Conn., **$4.**

Po $3: W. Duda, Woodbury, Conn., J. J. Ynamaitis, Union City, Conn., J. Budelis, Torrington, Conn., J. Litvinskas, Brooklyn, N. Y., A. Marshalaitis, Torrington, Conn., A. V., New York City, N. Y., M. Petinskas, Newark, N. J., J. Birbilas, St. Clair, Pa., M. Urbonas, Hartford, Conn., V. Maurukas, Shenandoah, Pa., M. Burkauskienė, Elizabeth, N. J., A. Šimkus, Hightstown, N. J., G. Kazlauskas, Elizabeth, N. J., S. Raudonas, Barnegate, N. J., T. Markelionis, Niagara Falls, N. Y.

Po $2: M. Liepa, Woodhaven, N. Y., P. Jočionis, Dearborn, Mich., V. Rogers, Detroit, Mich., F. Krunglis, Woodhaven, N. Y., B. Minota, Toronto, Ont., Canada.

Po $1: Ona Schlaves, Brooklyn, N. Y., Peter Link, Shenandoah, Pa., M. Bedinskas, Summerlee, W. Va.

Šie miestai stovi aukomis sekamai:

Waterbury, Conn.	$87.71
Brooklyn, N. Y.	56.00
San Francisco, Calif.	50.00
Brockton, Mass.	44.00
Camden, N. J.	43.00
Norwood, Mass.	35.00
Elizabeth, N. J.	35.00
Rochester, N. Y.	32.50
Chicago, Ill.	29.00
Portland, Oregon	28.50
Worcester, Mass.	26.00
So. Boston, Mass.	25.00
Richmond Hill - Woodhaven, N. Y.	23.00
Detroit, Mich.	22.00
Binghamton, N. Y.	21.00
Hartford, Conn.	20.50
Lowell, Mass.	17.00
Baltimore, Md.	17.00
Newark, N. J.	15.00
Shenandoah, Pa.	14.50
Philadelphia, Pa.	14.00
Lawrence, Mass.	12.00
Scranton, Pa.	11.00
N. Braddock, Pa.	9.00
Pittsburgh, Pa.	9.00
Haverhill, Mass.	9.00
Bridgeport, Conn.	6.00
Great Neck, N. Y.	6.00
Miami, Fla.	5.00
New York City, N. Y.	3.00
Grand Rapids, Mich.	3.00
Paterson, N. J.	3.00
New Haven, Conn.	3.00
Bayonne, N. J.	3.00
Cleveland, Ohio	3.00
Hudson, N. H.	3.00
Bridgewater, Mass.	3.00
Easton, Pa.	3.00
Lawrence, Mass.	2.00
Girardville, Pa.	2.00
Toronto, Canada	2.00

Širdingai ačiu vajininkams už gražų pasidarbavimą, aukotojams už paramą dienraščiui. Šiam raštui einant spaudon, gavome ir daugiau laiškų ir nuo dalyvių koncerte gražių rezultatų; prie pirmos progos bus paskelbta laikraštyje.

Laisvės Administracija

ĮVAIRUMŲ PUSLAPIS

ŽMOGUS IR JO AMŽIAUS ILGIS

—Žmogui suteikta tiktai vieną kartą gyventi, — rašo tarybinė mokslininkė Olga Lepešinskaja žurnale NEWS. — Gyvenimas todėl turėtų būti ilgas, laimingas, atsidavęs visuomenei tarnauti.

Ši gyvenimo tema per ištisus amžius davė įkvėpimą poetams, artistams, muzikos kompozitoriams ir mokslininkams; ir didžiausias žmonių genijaus pasiekimas buvo ir tebėra — galingasis himnas gyvenimui.

Žmonijos sąžinė visuomet protestavo ir protestuoja prieš viską, kas tiktai trumpina gyvenimą, atima jam džiaugsmą, vedant į per ankstyvą senatvę ir nusilpimą.

Gyvulių ir žmonių amžius

Žmogus, tėmydamas gamtą, mato, kad daugelis gyvulių kur kas ilgiau gyvena, negu jis; todėl ir kelia maištą žmogaus protas, jog, tariant profesoriaus L. Tretjakovo žodžiais: "Tai yra iš tikro įžeidimas žmogui, kad jo gyvenimas baigiasi apie 60 metų amžiaus, kad Mozartas ir Rafaelis miršta, nesulaukiant net vėžlio (čerepoko) amžiaus."

(Didis muzikos kompozitorius Mozartas gyveno tik 35 metus, o genialus paveikslų tapytojas Rafaelis—37 metus.)

-:-

Senatvė ir mirtis tiesa, yra neišvengiami dalykai. Tai yra gamtiniai visų gyvųjų daiktų vyksmai.

Tikimasi pailgint jaunystę

Bet moksliniai atradimai rodo, kad galima pailginti žmogaus jaunatvę, atitolinti senatvę ir padaryti taip, kad šis "auksinis jo gyvenimo ruduo" būtų sveikas, veiklus ir malonus.

Per šimtus ir tūkstančius metų žmogus ieškojo slaptybės, kaip ilgiau gyventi ir jaunam išsilaikyti. Senovinėje Graikijoje apie tai galvojo Hippokratas ir Aristotelis. Vidurinių amžių alchemikai praleido ilgus metus, ieškodami "jaunystės eleksiro." Viduramžių padavimai pasakojo apie Daktarą Faustą, kuris velniui pardavė savo sielą, kad galėtų jaunystę atgauti, — tie padavimai taip pat suteikė įkvėpimo daugeliui poetų, artistų ir muzikos kompozitorių.

Pavyzdžiai iš gyvulių

Jau Aristotelis (gyvenęs ketvirtame šimtmetyje pirm krikščionių gadynės) pastebėjo, kad gyvuliai penkis ar šešis kartus gyvena tiek, kiek laiko praeina nuo gyvulio gimimo iki pilnam jo subrendimui. Katė, pavyzdžiui, pilnai suauga per pusantrų metų ir gyvena viso 8 metus. Šunims suaugti reikia 4 metų, ir jie gyvena iki 20 metų. Kupranugariai (verbliūdai) užauga ir subrėsta per 8 metus, o gyvena 40 metų.

Žmogus galėtų 150 metų gyventi

Žmogus pilnai užauga ir subrėsta, pasiekdamas 25 metus amžiaus. Taigi, rodosi, logiškas dalykas, kad žmogus turėtų gyventi apie 150 metų.

Akademikas Lazarevas priėjo išvadą, jog žmogaus kūnas yra taip susikūręs, kad tiktų gyventi 130 iki 170 metų. Ir dauguma mokslininkų, tyrinėjusių ilgo amžiaus klausimą, lemia, kad žmogus galėtų gyventi bent 150 metų.

Ilgaamžiai Tarybų piliečiai

Tarybinėje Ukrainoje dabar yra daugiau kaip 2,-700 šimtamečių žmonių.

Perrasoros kaime, Tarybinėje Azerbaidžano Respublikoje, dar tebegyvena Machmudas Eivazovas, 142 metų amžiaus; jis tebėra veiklus, smagus ir pirm dvejų metų buvo išrinktas į vietinės Tarybos pareigūnus. Suchumi aplinkėje andai buvo surasta 12 gyventojų nuo 107 iki 135 metų amžiaus. Kolektyvinis Stavropolio ūkininkas Vasilius Tiškinas, turėdamas 142 metus amžiaus, dar tebedirbo farmoje 1950 metais, atlikdamas 250 vienetų darbo per tuos metus. O dvi moterys, Ekaterina Provozina ir Vasilisa Kozinkina, Kurgannaja kaimo gyventojos, Kubanės srityje, pernai minėjo 148-tą savo amžiaus gimtadienį.

Oras ir amžius

Kadaise buvo manoma, kad sveikas oras Kaukaze ir arti jo suteikias ilgą amžiu. Bet, giliau ištyrus dalyką, tas manymas tapo atmestas. Nes šimtamečių yra ir daugelyje kitų vietų Tarybinėje Sąjungoje, net ir tolimojoje jos šiaurėje.

Taip pat buvo manoma, kad tiktai kaimiečiai, kurie gyvena atvirame ore, galį susilaukti ilgo amžiaus. Bet skaitmenys sumuša ir šį manymą. Pavyzdžiui, Maskvoje pirm Antrojo pasaulinio karo buvo daugiau kaip 50 šimtamečių žmonių. Stalino Srityje su jos angliakasyklomis ir plieno fabrikais šiandien yra kokie 500 asmenų nuo 90 iki 100 metų amžiaus, o visas trečdalis jų gyvena miestuose. Taigi amžiaus ilgis nepriklauso nuo kaimiško oro.

Rusų mokslininkų tyrimai

Kaip galima būtų pailginti žmogaus amžių, tai klausimas, kurį stengiasi išspręsti mokslininkai įvairiose pasaulio dalyse. Atsakymui surasti yra daug prisidėję rusai moksliniai tyrinėtojai Erismanas ir Osipovas, ypač Mečnikovas. O tarybinio akademiko Bogomoleco darbai šioje srityje yra plačiai žinomi net už Tarybų Sąjungos sienų.

Žymėtina, jog ir pirmoji pasaulinė konferencija dėl amžiaus pailginimo įvyko Kijeve, Tarybinėje Ukrainoje, 1938 metais. Po karo jau taip pat daug darbo atlikta šiuo reikalu. Ir tai natūralus dalykas. Juk niekur ir niekuomet žmogaus gyvybė nebuvo taip aukštai įvertinama, kaip kad Tarybų Sąjungoje.

Kuo brangiausias ir svarbiausias pasaulyje kapitalas, sakė Stalinas, yra žmonės.

Lepešinskos atradimai

Aš pati per pastarųjų metų eilę tyrinėjau gyvybės klausimą, jos atsiradimą ir išsivystymą.

Buvo pasakojama, kad kiekviena kūno ląstelė (celė, narvelis) pareina iš kitos ląstelės.

Bet man pavyko įrodyti, kad ląstelės susidaro ir iš tokios proteinų - baltymų medžiagos, kur visai nėra ląstelių, arba celių. Vadinasi, gyvybės reiškiniai vyksta ir pačioje proteinų medžiagoje, kur dar nebuvo ląstelių.

O šis atradimas padeda spręsti ir klausimą dėl amžiaus bei jaunystės pailginimo.

Norint atitolinti senatvę, visupirm reikia surasti, kas yra senatvė ir kodėl ji ateina.

Gyvybė, kaip žinoma, yra susidėjimas proteinų medžiagų, kurios nuolat cheminiai apsikeičia, palaikant tam tikrus veiksmus. Jeigu apsikeitimas (vadinamas metabolizmas) sustoja, tai ir proteino medžiaga suskyla į sudėtines savo daleles; kitaip pasakius, jinai miršta.

Proteinas, protoplazma ir ląstelė (celė)

(Proteinas — kitaip vadinamas baltymas — yra sudėtinga gyvulinė bei augalinė medžiaga. Proteinai susideda iš angliadario (carbon), deguonies (oksigeno), vandenilio (hydrogen), azoto (nitrogen), sieros ir kartais dar fosforo. Daugiausia proteinų yra mėsoje, kiaušiniuose, žuvyje ir pieniniuose valgiuose; jų taip pat yra grūduose, riešutuose ir kituose augaliniuose maisto produktuose. Pirm negu kūnas gali sunaudot proteinus, jie viduriuose suskyla į apie 20 **amino**-rūkščių.

(Iš proteinų rūkščių susidaro protoplazma, o visa gyvoji medžiaga susideda iš protoplazmos.

(Ląstelė (celė) yra mažytis gabalėlis gyvosios medžiagos, susikūrusi iš protoplazmos. Ląstelė yra gyvuojantis vienetas; ir iš tokių vienetų - ląstelių susidaro visi gyvieji daiktai.

(Žmogaus kūnas susideda iš nesuskaitomų milijonų milijonų ląstelių.

(Protoplazma paprasčiausiame savo pavidale yra pusiau - skysta, bespalvė medžiaga su kruopelėmis joje, matomomis per mikroskopą. Taip protoplazma yra panaši į nevirto kiaušinio baltymą.)

Kodėl kūnas sensta?

Lepešinskaja sekamai atsako šį klausimą:

—Ląstelėse pradeda tirštėti proteinų dalelės, ima kietėti ląstelių gyvoji medžiaga—protoplazma. Taip palaipsniui ir eina kietyn visi kūno organai, o ypatingai kraujagyslės.

Vienos proteinų molekulos (junginiai) turi daugiau pozityvės (teigiamosios, pliusinės) elektros, o kitos proteinų molekulos užtaisytos negatyve (neigiamąja, minusine) elektra.

Kuomet elektriniai - pozityvė proteinų molekula susiduria su negatyve molekula, tai abidvi molekulos ir susilieja į vieną. Tuo būdu stambėja proteinų molekulos, užtat jų judrumas mažėja. O dėl to silpnėja medžiagų apsikeitimas kūne. Taip sensta proteinai, protoplazma ir kūno organai.

Norint to išvengti, reikėtų surasti cheminę medžiagą, kuri suturėtų proteinų kibimą krūvon, kad sulaikytų juos nuo tirštėjimo, taigi ir nuo kūno organų kietinimo.

Chemikalas, kuris jaunina kraują

Mes spėjome, kad chemikalas **sodos dvikarbonatas** (bicarbonate of soda) galėtų suturėti proteinų molekulas nuo kibimosi krūvon ir tokiu būdu padėtų palaikyti laisvą kūno medžiagų apykaitą.

Taigi mes padarėme bandymus, kurie ir patvirtino to spėjimo teisingumą.

Mes norėjome patirti, kaip sodos bikarbonatas veikia į raudonųjų kraujo rutuliukų žieveles. Paėmėme 15 lašų suaugusios varlės kraujo ir varvinome i ji sodos skiedinį. Skiedinys buvo toks, kad šimtui vandens dalių teko viena dalis sodos. Į 15 lašų varlės kraujo mes ilašinome tris lašus to skiedinio. Tada ėmėme po vieną lašą to mišinio kas 10 minučių ir žiūrėjome per mikroskopą. Ir štai kas pasirodė:

Raudonųjų kraujo rutuliukų žievelės ėjo plonyn ir plonyn. Taip rutuliukai mažu-pamažu apsivalė nuo storų, kietų žievių; galų gale, teliko tik plonos, lankščios žievelės, ir subrendusios varlės raudonieji kraujo rutuliukai pasidarė tokie tamprūs ir veiklūs, kaip jaunos varliukės kraujo rutuliukai. Taigi varlės kraujas faktinai buvo atjaunintas.

Bandymai buožgalviams ir perinamiems kiaušiniams

Kitam bandymui mes paėmėme buožgalvius (kujučius). Viena buožgalvių grupė buvo įleista į vandenchlorinės rūkšties skiedinį, antra į paprastą vandenį, o trečia į sodos skiedinį.

Buožgalviai rūkšties skiedinyje greitai nugaišo, o tie, kurie buvo paprastame vandenyje laikomi, augo ir vystėsi, kaip ir paprastai.

Trečia buožgalvių grupė, laikoma sodos skiedinyje, augo ir vystėsi kur kas greičiau, negu buožgalviai paprastame vandenyje.

Toliau mes padarėme eilę bandymų perinamiems vištų kiaušiniams.

Paėmėme 10 kiaušinių ir per 10 dienų leidome kasdien po du lašus sodos skiedinio į kiekvieną kiaušinį. Paskui įdėjome kiaušinius į inkubatorių (dirbtinę peryklą). Skiedinyje buvo viena dalis sodos kiekvienam šimtui dalių vandens.

Į tą patį inkubatorių įdėjome sykiu ir 10 kitų kiaušinių, į kuriuos nieko nebuvo įleista.

Iš kiaušinių, kuriem buvo įlašinta sodos skiedinio, viščiukai diena pirmiau išsirito, negu iš kitų kiaušinių. Viščiukai, išėję iš tuo skiedininiu užtaisytų kiaušinių, buvo truputį mažesnį, bet labai judrūs ir sparčiai augo. Jie buvo ir nepaprastai ėdrūs — tuoj sulesdavo ne tiktai savo porcijas, bet grobdavo maistą ir nuo anų vištukų, išsiritusių iš paprastųjų kiaušinių.

Vištukai iš "daktarautų" kiaušinių greitai pralenkė savo ūgiu ir svoriu anuos vištukus, atsiradusius iš kiaušinių be jokio chemikalo pagalbos.

Lepešinskos bandymas pačiai sau

Rusų mokslininkai paprastai išbando savo atradimą gyvuliams. Paskui išmėgina patys sau, pirma negu daro bandymus kitiems žmonėms. Panašiai padariau ir aš pati.

Aš gausiai pyliau sodos dvikarbonato į labai įkaitintą vandenį ir tokioje vonioje maudžiausi du ar tris kartus per savaitę, šutindamasi po 16 iki 20 minučių kiekvieną sykį. Viso taip išsimaudžiau 15 sykių. Paskui pasidaviau daktarams ištirti mano sveikatą, ir jie surado stebėtinas pasekmes:

Mano šlapumas pasidarė neutralus (nei rūkštus, nei šarmiškas), o pirmiau jis turėjo per daug rūkšties.

Sumažėjo mano svoris, ypač dingo taukai nuo pilvo.

Mano plaučiuose iki šio bandymo buvo užsilikę sukietėję (nors apgiję) šašai ir rumbės nuo džiovos, kuria seniau sirgau.

Bet per maudynes karštame sodos skiedinyje tie džiovos ženklai ištirpo, ir plaučiai pasirodė jau dalinai sugiję.

Bet svarbiausia šių bandymų pamoka yra ta, kad galima tikėtis surasti chemikalus, kurie tolyn atidėtų senėjimą ir pailgintų sveiką žmogaus amžių.

Perspėjimas!

Bet nemanykite, kad sodos skiedinys jau būtų koks jaunystės eleksiras. Nemėginkite soda patys save jaunintis. Nes jei sodos skiedinį gertumėte be gydytojo nurodymo ir be saiko, tai galėtumėte savo sveikatai pakenkti! — perspėja Lepešinskaja.

N. M.

PASPRUKO 4 KARINIAI KALINIAI

Fort Dix, N. J.—Keturi įkalinti kareiviai užpuolė karinio kalėjimo sargą, atėmė iš jo užtaisytą šautuvą ir pabėgo. Du pabėgėliai jau sučiupti.

IŠ ISTORIJOS

Rašo D. M. Šolomskas

JIE APSIRIKO

Kada Hitleris ir jo suokalbininkai iš pasalų užpuolė Tarybų Sąjungą, 1941 m., birželio 22 dieną, tai Amerikoje, kaip ir kitose kapitalo šalyse, įvairūs "karo specialistai" spėliojo: kiek laiko truks, iki naciai paims Maskvą. Kad Hitleris "laimės," tai nė vienas jų neabejojo.

Ir nors tų "karo specialistų" nustatytas laikas — "30 dienų" arba "du mėnesiai laiko" — jau seniai praėjo, nors hitlerininkai kalnais savo lavonų ir ginklų užmokėjo už kiekvieną pėdą pirmyn, bet tie "karo specialistai" nesiliovė pranašavę nacių pergalę.

Ir štai jie baisiai nustebo, kada Tarybų Sąjungos pranešimas apie karo frontą 1941 m. rugsėjo 9 d. sakė:

"Smolensko sektoriuje kova už Elnios miestą, kuri tęsėsi per 28 dienas, baigėsi galutinu sumušimu priešo S. S. divizijos, 15-tos jo pėstininkų divizijos, 17-tos motorizuotos divizijos, 10-tos tankų divizijos, 137-tos austrų divizijos, 178-tos, 292-ros ir 268-tos pėstininkų divizijų. Likučiai šių priešo divizijų paskubomis bėga į vakarus. Mūsų kariniai daliniai užėmė Elnios miestą."

Pradžioje kapitalistinė spauda ir lietuvių prohitleriški laikraščiai netikėjo tarybiniam pranešimui. Bet netrukus iš karo fronto atsiliepė amerikiniai korespondentai — C. L. Sulzberger, Erskine Caldwell, anglų korespondentas Alexander Werth ir kiti.

Pagaliau, ir Hitlerio komanda pranešė, kad "karo sumetimais vokiečiai pasitraukė iš Elnios." Abejoti negalima buvo! Tai "karo strategai" pradėjo viens kito klausti: "Kodėl vokiečiai pasitraukė?" "Ar tik ne tam, kad Tarybų armiją įviliojus į spąstus?" Gi ponai redaktoriai darė miglotus spėliojimus. Bet jie nenorėjo skaitytis su faktu, kad pirmu kartu laike Antrojo pasaulinio karo vokiečių armijos ištisos divizijos sumuštos, sunaikintos, buvo priverstos ne tik pasitraukti, bet paskuboje bėgti atgal, iš kur jos atėjo.

Kaip gi ten buvo?

Dabar niekam nėra sekretas, kad Tarybų Sąjungos aukštoji komanda pirmame karo laikotarpyje, kol ji sumobilizavo savo jėgas, vedė **aktyvį apsigynimo karą**, tai yra, traukėsi, stengiantis kuo daugiausiai sunaikinti priešo gyvosios jėgos ir karo technikos.

Netrukus pradėjo pasiekti korespondentų žinios iš Elnios fronto, kurie aprašė, kad ten apie 100,000 hitlerininkų pateko į tarybines armijos spąstus. Vokiečiai buvo apsupti iš pietų, rytų ir šiaurės pusių; tik į vakarus likosi siaura spraga, kurią iš abiejų pusių tarybinė artilerija visą apšaudė. Ir naciai, patekę į spąstus, turėjo bėgti per tą siaurą spragą penkioliką mylių atgal. Jie nuklojo visą tarpą savo lavonais ir paliko laužus sudaužytų savo ginklų.

Nustebo amerikietis Erskine Caldwell, pamatęs vokiečių kareivių, oficierių ir net generolų belaisvių eiles. Gi Henry C. Cassidy pasimatė Elnios fronte su tarybiniu komandierium Vasilium Sokolovskiu, apžvelgė žiaurių mūšių lauką ir raportavo, kad nuo 1 iki 10 dienos rugsėjo naciai neteko 1,950 lėktuvų ir 22,500 kareivių ir oficierių, užmuštų tame fronte. O Alexander Werth, pasimatęs su maršalu Timošenko ir jo štabo viršininku generolu Sokolovskiu, raportavo, kad Smolensko fronte "sunaikinta kelios vokiečių armijos... kad hitlerininkai priversti paskubomis kasti apkasus, kad sulaikyti Raud. Armijos kontr-ofensyvą... kad vokiečius pradeda mušti iš užnugario sovietiniai partizanai."

Tarybų žymusis rašytojas Vladimiras Stavski 9 d. rugsėjo raportavo iš Elnios, tik ką išlaisvintos nuo nacių:

"Abiejomis pusėmis kelio, šian ir ten, kloniuose, krūmuose ir tiesiai prie kelio yra krūvos vokiečių kanuolėms sviedinių, kalneliai kulkų šautuvams, sudėtų į storo popierio patalpėles, ir taip visokios jų karo technikos. Toliau, kur buvo mūšio pozicijos, liko vokiečių kanuolės. Rugiuose ir tarpe ąžuoliukų primėtyta vokiškų šautuvų ir automatų ir palikti kulkosvaidžiai. Matant, kaip visa tai palikta, yra nesunku suprasti, kokioje paskuboje ir panikoje, viską pamiršę, baimėje, gelbėdami savo kailį, pabėgo hitlerininkai.

"Ir kaip jie galėjo nebėgti? Visos priešo pozicijos yra išriaustos taiklios tarybinės artilerijos. Kur tik buvo vokiečiai, visur žemė išriausta kanuolių šovinių. Visur pilna vokiečių lavonų... Elnios miestą naciai sudegino... visur matosi pėdsakai jų žiauraus vieš-patavimo...

"Tarybiniai kovūnai renka ginklus ir laidoja vokiečių lavonus. Kanuolių salvės aidėja iš vakarų pusės, nuo Smolensko. Elnios miesto srityje įvyko labai žiaurūs mūšiai, kur buvo sunaikinta ištisos hitlerininkų divizijos, armijų grupės...

"Po energingo artilerijos paruošimo, tarybiniai kovūnai pradėjo puolimą. Pirmose dienose buvo sutriuškinta hitlerininkų 10-ji tankų divizija (kuri turėjo iki 550 tankų ir šarvuotų automobilių). Sovietinė divizija, kuriai vadovauja energingas ukrainietis pulkininkas Utvenko, ištaškė vokiečių 15-tą pėstininkų diviziją, pačiumpant jos artileriją ir daug belaisvių. Sugabiai ir vykusiai veikė tarybinių kovūnų daliniai,

(Tąsa 4-tam puslap.)

Iš Rusijos praeities

(Ištraukos iš 'TSRS Istorijos')

RUSIJOS IMPERIJA VALDANT PETRO I PALIKUONIMS (1725-1762).

10. BAJORŲ KOVA DĖL VALDŽIOS.

Rūmų perversmai. Petro I valdymo metu bajorų valdžia dar labiau sustiprėjo. Jų rankose buvo valstybės valdymas. Jie turėjo dideles žemės valdas su baudžiauninkais. Jų žinioje buvo ginkluotos pajėgos, gvardijos pulkai, kuriuose ne tik karininkai, bet ir daugumas kareivių buvo kilę iš bajorų.

Petro I palikuonims valdant sostinės bajorai kišosi į sosto paveldėjimo klausimą ir darė "rūmų perversmus." Petro I palikuonys stengėsi užtikrinti sau bajorų paramą ir dar labiau plėtė jų privilegijas.

Petrui I mirus, per 37 metus (1725—1762) įvyko penki rūmų perversmai. Tokie Petro I palikuonys, kaip Anna Ivanovna arba Petras III, buvo nežymūs, mažo mokslo ir siauraprotiai žmonės, kuriems rūpėjo tik jų smagumai ir lengvas gyvenimas. Favoritai ir laikininkai ("vrėmenščiki") XVIII a. vaidino didžiulį vaidmenį. Laikininkai nuolatos kovodavo savitarpyje dėl valdžios ir įtakos. Prabangingam rūmų gyvenimui buvo eikvojami milžiniški pinigai. Tokie Petro I "palikuonys", kaip Petras II arba Ivanas Antanovičius, buvo tik laikomi imperatoriais. Už juos valdė atsitiktiniai žmonės.

Jekaterina I (1725—1727). 1722 m. Petro I išleistuoju įstatymu imperatorius pats pasiskirdavo įpėdinį ir galėdavo ankstyvesnįjį paskyrimą pakeisti bei skirti naują įpėdinį. Šį įstatymą išleisti privertė caraičio Aleksiejaus išdavimas. Iki pat mirties Petras I svyravo, kam palikti caro valdžią. Jis nenorėjo, kad valdžia atitektų vaikaičiui, caraičio Aleksiejaus sūnui. Taip pat Petras I nesiryžo skirti savo įpėdine žmonos Jekaterinos ar vienos kurios dukters — Jelizavietos arba Annos. Tuo būdu Petras I ir nepaliko jokio potvarkio įpėdinio reikalu.

Petrui I mirus, rūmuose susirinko rūmų diduomenė sosto paveldėjimo klausimo spręsti. Didikų grupė iš nekilmingųjų, bet Petro I laikais įtakingų asmenų, norėjo sostą pavesti antrajai Petro I žmonai —Jekaterinai. Šio susirinkimo dalyviai, gvardijos karininkai, pareiškė, kad jie suskaldysią galvas "bajorams" (taip jie vadino senųjų kunigaikščių giminės didžiūnus), jei šie priešinsiąsi Jekaterinai. Jų grasymus parėmė tuo metu prie rūmų atvykę gvardijos pulkai. Jekaterina tapo imperatore.

Imperatorės artimieji, norėdami sustiprinti diduomenės valdžią, 1726 m. vasario mėn. įsteigė "Aukščiausiąją Slaptąją Tarybą". Jos sudėtin įėjo ir senosios kunigaikščių giminės atstovas (kunigaikštis Dm. Mich. Golicynas), ir Petro I metu iškilusieji asmenys (Menšikovas, Golovkinas ir kt.). Tuo būdu tarp kilmingosios diduomenės atstovų ir Petro I laikais iškilusių žmonių buvo padarytas kompromisas. Imperatorė pasižadėjo neleisti jokių įsakų be žinios Aukščiausiosios Slaptosios Tarybos, kurios klausė Senatas ir kolegijos. Iš tikrųjų didžiausią reikšmę turėjo ne Taryba, bet imperatorės favoritas A. D. Menšikovas, kuris faktiškai tvarkė visus reikalus. Menšikovas ir ateičiai norėjo savo šeimą įtvirtinti valdžioje, todėl įtikino Jekateriną I savo palikuoniu paskirti Petro I vaikaitį — Petrą II Aleksiejevičių, kurį Menšikovas norėjo sutuokdinti su savo dukterim.

Petras II (1727 — 1730). Jekaterinai I mirus, Menšikovas į savo rūmus atsivežė dvylikametį imperatorių Petrą II ir ėmė jo vietoj valdyti valstybę.

Menšikovo galybė sukėlė didelį nepasitenkinimą likusiųjų didikų tarpe. Menšikovas buvo apkaltintas piktnaudžiavimu ir pradžioje ištremtas į savo dvarą, o vėliau — į Sibirą, į Beriozovą. Menšikovo vietą užėmė kunigaikščiai Dolgorukiai, kurie savo rėžtu nusprendė sutuokti imperatorių su viena jų giminės kunigaikštyte. Besirengdamas vestuvėms Petras II susirgo ir mirė. Jo mirtimi pasibaigė vyriškoji Romanovų dinastijos linija.

Jekaterinos I ir Petro II viešpatavimo metu ėmė irti Petro I įvestoji valstybinė santvarka. Senatas, įsteigus Aukščiausiąją Slaptąją Tarybą, nustojo pirmykštės reikšmės. Imperatoriaus rūmai ir aukštoji diduomenė Petro II valdymo metu iš Peterburgo buvo išsikėlusi į Maskvą. Todėl lemta buvo naujajai sostinei pamažu nykti. Petro I sukurtasis stiprus jūrų laivynas sumenkėjo. Uuostuose be darbo stovėję laivai nebuvo remontuojami ir darėsi netinkami.

Aukščiausieji tarybininkai. Petrui II mirus, aukščiausioji valdžia laikinai atiteko Aukščiausiajai Slaptajai Tarybai. Tuo metu Taryboje šeimininkavo senosios diduomenės atstovai (iš 8 Tarybos narių 6 buvo dviejų kunigaikščių — Golicynų ir Dolgorukių — giminės). Taryboje žymų vaidmenį vaidino stambusis žemvaldys, kunigaikštis Dm. Mich. Golicynas. Jis buvo valstybės tvarkymo šalininkas pagal pavyzdį tų Europos kraštų, kuriuose valdžia buvo žemininkų aristokratų rankose (švedija). Šią sistemą Golicynas norėjo taikyti Rusijai. Jam pasiūlius, aukščiausieji tarybininkai ('vierchovniki"— Aukščiausiosios Slaptosios Tarybos nariai) į Rusijos imperatoriaus sostą pakvietė (Petro I brolio, caro Ivano Aleksiejevičiaus dukterį) - Anną Ivanovną. Caraitė Anna Petro I buvo išleista už Kuršo hercogo ir, jam mirus, gyveno Mintaujoje. Aukščiausieji tarybininkai iš anksto sudarė "kondicijas" (sąlygas), pagal kurias Anna buvo pasižadėjusi nespręsti svarbiausiųjų valstybinių reikalų be Aukščiausiosios Slaptosios Tarybos sutikimo. Iš tikrųjų visa valdžia buvo atiduodama Aukščiausiajai Slaptajai Tarybai, t.y. nedidelei stambiųjų žemvaldžių grupei. Be Aukščiausios Slaptosios Tarybos sutikimo imperatorė negalėjo nei skelbti karo, nei sudaryti taikos, nei leisti valstybės lėšų. Gvardija betarpiškai klausė Aukščiausiosios Slaptosios Tarybos. Anna, norėdama tapti Rusijos imperatore, priėmė jai pasiūlytas "kondicijas" ir po jomis pasirašė: "Šiuo pasižadu viską be jokių išimčių vykdyti."

Aukščiausiųjų tarybininkų projektas aprėžti savo naudai imperatorės valdžią bajorų tarpe sukėlė didelį pasipiktinimą. Žymi dalis bajorų manė, kad vienvaldiška neaprėžta valdžia geriau galinti apginti bajorų reikalus. Kai Anna atvažiavo į Maskvą, į rūmus atvyko bajorai ir įteikė imperatorei skundą ant aukščiausiųjų tarybininkų. Gvardijos karininkai žadėjo jai paramą. Tuomet Anna įsakė atnešti jos pasirašytąsias "kondicijas" ir čia pat jas įplėšė. Aukščiausiųjų tarybininkų mėginimas valdžią perduoti stambiajai žemvaldžių diduomenei visiškai nepavyko. Remdamasi bajorų gvardija, Anna rados vienvaldė Rusijos imperatorė.

Anna Ivanovna (1730—1740). Nauja imperatorė stengėsi atsidėkoti bajorams už jų dalyvavimą 1730 metų perversme. Bajorams buvo palengvinta karo tarnyba. Jiems buvo įsteigtas Bajorų (šliachetskij) Kadetų Korpas. Baigę korpą bajorų vaikai iš karto išeidavo karininkais. Privalomas bajorų tarnybos laikas buvo nustatytas 25 metai. Tapusi vienavalde imperatore, Anna greit panaikino jai priešingą Aukščiausiąją Slaptąją Tarybą ir žiauriai susidorojo su jos buvusiais nariais.

Imperatorė Anna Ivanovna valdymo reikalais mažai tesirūpino. Ji labai mėgo pasilinksminimus ir jiems išleisdavo milžiniškas lėšas. Peterburgo žiemos Rūmuose imperatorė jausdavosi esanti tartum dideliame baudžiavininkų dvare. Iš jos aplinką sudarančių asmenų ji reikalaudavo vergiško klusnumo.

Annai Ivanovnai valdant, tikroji valstybės valdžia ir valdymas atiteko imperatorės favoritui, bukapročiui ir neapsišvietusiam vokiečiui Kuršo bajorui Bironui, kurį Anna Ivanovna drauge atsivežė iš Mintaujos. Jo metu vokiečių bajorai tapo labai įtakingi. Jis ėmė vadovauti užsienio politikai ir rusų armijai. Dviejų naujųjų gvardijos pulkų (Izmailovo ir Raitelių) karininkai buvo parinkti daugiausia iš Pabaltijo bajorų. Vokiečių bajorai laikė Rusiją kraštu, kur galima greitai pralobti. Bironas demonstratyviai nesimokė rusų kalbos. Iš Rusijos gyventojų surinktuosius pinigus jis eikvodavo žemėms įsigyti Kurše, ir savo žmonos apdarams bei brangenybėms.

Annai Ivanovnai ėmus viešpatauti, prasidėjo smarkus vokiečių į Rusiją skverbimasis, kuris truko per XVIII ir XIX a. Tatai buvo mėginimas "taikiu keliu" užkariauti Rusiją, suvokietinti valstybės aparatą, pasigrobti vadovavimą svarbiausioms valstybės įstaigoms, mokslui ir augančios kartos auklėjimui. Paskui stambius politikus ir verteivas iš Vokietijos į Rusiją prigarmėjo visokiausių avantiūristų ir svieto perėjūnų. Daugelis jų apgaule įgydavo turtingųjų bajorų pasitikėjimą. Būdami dvarininkų namuose mokytojais ir guverneriais (auklėtojais), jie stengėsi įdiegti savo auklėtiniams garbinimą viso, kas vokiška, ir niekinimą, kas sava, rusiška. Vokiečiai mėgino Rusijoje sudaryti sau tvirtą materialinę bazę: jie supirkinėjo derlingas žemes, jose įkurdindavo žmonių ir įsitaisydavo stambų žemės ūkį.

Aplink Anną Ivanovną knibždėję svetimšaliai visiškai suardė Petro I sukurtąją tvarką. Gyventojai vis labiau dejavo dėl mokesčių sunkumo. Birono valdžia laikėsi tik žiauriausio teroro pagalba. 1731 m. įsteigtosios "Slaptosios Kanceliarijos" kančių kambariuose būdavo kvočiami ir kankinami visi, kas buvo įtariami esą nepatenkinti vyriausybe. Vokiečių įsivyravimas vyriausybėje ir provincijos valdžioje sukėlė didelį Rusijos bajorų pasipiktinimą, nes jie jautėsi nuskriausti ir nustumti nuo šalies valdymo.

Vaizdas tolimoje Britanijos kolonijoje Kenya, Afrikoje. Anglas Victor Aubrey, pribuvęs 'tvarką" palaikyti, su pagalba vietinio policisto suėmė vieną nacionalistą ir deda ant jo rankų retežius. Šis vietinis afrikietis, sakoma, yra organizacijos "Mau Mau" narys. Britai tvirtina, kad šita organizacija esanti "teroristų organizacija" ir turinti būti sutriuškinta. Bet faktinai "Mau Mau" kovoja už Kenijos laisvę ir nepriklausomybę, kas, žinoma, britams nepatinka.

Armijos štabo viršininkas gen. J. Lawton Collins (kairėje) tyrinėja naują pagamintą 85 tonų kanuolę. Jam padeda armijos sekretorius Frank Pace. Šita kanuolė pagaminta Aberdeen Proving Grounds, Md. Ji esanti atominė kanuolė. Washingtone vienas įžymus militaristas pareiškė, kad armija prašys prezidentą Trumaną leisti šitą kanuolę išbandyti Korėjoje.

Radviliškis toliau statomas

Karolio Požėlos gatvėje Radviliškyje per praeitus metus pastatyta 3 aštuonių butų namai geležinkeliečiams. Pokariniu metu Radviliškyje išaugo daug ir kitų namų.

—Gražėja mūsų miestas, — su pasididžiavimu sako garvežio mašinistas Grisaitis, grįždamas su savo draugu Šanta, taip pat mašinistu, po darbo namo.

— Taigi, tokių pastatų, kokie statomi dabar, mūsų mieste dar niekuomet nebuvo, — sutinka jo bendrakeleivis. — Aš dirbu vietiniame depe nuo 1919 metų, išgyvenau Radviliškyje dešimtis metų, bet dar niekuomet nebuvau matęs, kad jis taip sparčiai augtų.

Praeityje Radviliškis iš esmės buvo ne miestas, o maža geležinkeliečių gyvenvietė, kurioje visi namai buvo mediniai.

Pašnekovai pradeda minėti, kas ir kur pastatyta mieste. Daukanto gatvėje pastatyti trys mūriniai keturių butų namai geležinkeliečiams. Tokio pat tipo namas pastatytas Sodų Alėjoje. Šantai ir Grisaičiui patinka, kad prie stiklo gamyklos, kuri smetoninėje Lietuvoje neveikė ir stojo rikiuotėn tik tarybinės santvarkos laikais, išaugo naujų mūrinių namų kvartalai. Daugelis pastatų jau yra apgyvendinti, kituose vyksta užbaigiamieji darbai.

—Pažiūrėk, ir anapus geležinkelio vyksta statyba. Štai tie dviaukščiai mūriniai namai—durpyno darbuotojams, — rodo Šanta,—o seniau argi galėjo jie net svajoti apie tokius butus?

—Žinoma, ne. O tu atkreipei dėmesį į tai, kiek mieste pastatyta individualinių namų? — klausia Grisaitis. — Puškino gatvėje statomi keturi mūriniai kotedžiai, kurie bus parduoti geležinkeliečiams už pusę jų kainos. Kitą pusę jų kainos apmokės valstybė.

—Šitie namai jau turi šeimininkus, — sako Šanta, —juos perkasi mūsų mašinistai— Juozas Montvydas, Česlovas Lagutka, Balčiūnas ir Laureckas. Po karo vien mūsų skyriaus geležinkeliečiams, kaip tu žinai, valstybė davė pustrečio milijono rublių paskolų. Šiomis dienomis aš žemaitės gatvėje apžiūrėjau dviaukštį namą, kurį stato mūsų šaltakalvis Pranas Anisovas. Apatiniame jo namo aukšte — du kambariai ir virtuvė, viršuje—du kambariai.

Šanta — senas, prityręs mašinistas. Tarybų Lietuvos dešimtmečio proga jis buvo apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu už stachanovinį darbą. Šantos žodžio klausosi kiti geležinkeliečiai, daugelis mašinistų iš jo mokosi vesti sunkiasvorius traukinius. Idėmiai klausosi vyresniojo draugo ir Grisaitis.

—Kaipgi žmogus gerai nedirbsi, jei Tarybinė vyriausybė taip rūpinasi mumis, geležinkeliečiais, mūsų buitinių sąlygų pagerinimu,— tęsia Šanta.

Taip jie, draugiškai šnekučiuodamiesi, prieina iki Karolio Požėlos gatvės, kurioje jie gyvena naujuosiuose namuose.

N. Klimašauskas

Hartford, Conn.

LLD Moterų Klubo susirinkimas įvyks lapkričio 17 d., 7:30 val. vakare. 157 Hungerford St. Draugės visos kviečiamos dalyvauti.

★

Hartforde bus retenybė. Bus koncertas. Dainuos Paul Robeson ir Hope Toye. Įvyks šį šeštadienį, lapkričio 15 d., 8 val. vak., Weaver High School auditorijoje, 25 Rigefield St. Įžanga $1.20 ir $2.40. Rengia Peoples Party.

Kas tik gali, lai dalyvauja šiame parengime. Nesigailėsite išgirdę žymų dainininką dainuojant. Jis yra reakcijos puolamas. Parodykime, kad mes branginame šį žmogų ir jo darbus. Mokyklos taryba savo susirinkime rimtai svarstė svetainės neduoti, bet po apsvarstymo daugelis nubalsavo leisti naudotis sale. Tik tarybos narės moterys balsavo prieš davimą salės.

Taigi, dar sykį, mums labai svarbu šiame koncerte skaitlingai dalyvauti.

V. K.

Įvairios Žinios

Nepaprastos gyvatės

Paryžius. — Į Europą sugrįžo švedas tyrinėtojas G. Moberg. Jis lankėsi, tolimoje Afrikos dalyje, kuri vadinasi "French Equatorial Africa." Tai kraštas didžiojoje Saharoje. Moberg buvęs nukeliavęs net į Tibesti kalnus, kur bal ti žmonės dar beveik nėra buvę. Vietos gyventojų tenai esama labai mažai. Jie gyvena nomadišku gyvenimu, klajokliai kurie bastosi iš vietos į vietą. Jie gyvena tik ten, kur užeina vandens.

Moberg ten nuvyko siunčiamas keletos muziejų. Jis rinko medžiagą tiems muziejams. Saharoje pralcido bent keletą mėnesių. Parsigabeno apie keturias tonas visokių muziejam skiriamų dalykėlių.

Įdomiausias Mobergo radinys iš to nepaprasto, dar civilizacijos nepaliesto ir be galo karšto krašto susidedąs iš daugelio gyvačių. O tos gyvatės vis keistos ir labai pavojingos. Vietos gyventojai jų baisiai bijosi. Jo palydovai atsisakę jam padėti jas gaudyti ir paimti nelaisvėn. Paskui Moberga tenykščiai žmonės pramine "Snake Man", ir labai jį gerbė.

Žinoma, šias gyvates Moberg'as parvežė jau nebegyvas. Bet jos taip tinkamai alkoholyje įkonservuotos, kad atrodo, kaip gyvos.

Europos ir Amerikos muziejai dar nebuvo turėję tokių keistų sutvėrimų.

IŠ ISTORIJOS

(Tąsa iš trečio pusl.)

vadovaujami Mironovo, Nekrasovo ir Batrakovo.

"Hitlerininkų komanda su didžiausiomis pastangomis priešinosi, nenorėdama iš niekur pasitraukti, o ypatingai atiduoti Elnios miestą. Jie žinojo, kad nacių pasitraukimas — tai prisipažinimas, kad ir jie gali būti mušami ir vejami. Todėl hitlerininkų komanda grūdo į mūšio pozicijas vis naujas ir naujas divizijas. (Hitlerininkų divizija turėjo 12,000 kareivių.) Bet taiklios tarybinės artilerijos ugnis naikino nacių kareivius ir jų ginklus. Tarybiniai pėstininkai, artilerija, aviacija ir tankai veikė labai gabiai ir sutartinai.

"Iki rugsėjo 4 d. buvo visiškai sumuštos nacių 137, 178, 292, 263, 15, 17-ta motorizuota ir S. S. divizijos... Naktį prieš rugsėjo 5 d. nacių divizijų likučiai leidosi netvarkoje bėgti į vakarus...

"Elnios apylinkėje naciai paliko desėtkus tūkstančių palaidotų ir dar nepalaidotų savo kareivių ir oficierių... Iki šiai dienai tarybiniai kareiviai suskaitė paliktas 102 vokiečių kanuoles, 195 kulkosvaidžius, šimtus tūkstančių jų šovinių. Vien Utvenko karo dalinys paėmė 1,000 kanuolinių sviedinių, 600,000 šautuvų kulkų ir du sandėlius su maistu ir kitais reikmenimis."

O. Kurganovas aprašė, kaip tarybiniai kovūnai įveikė nacių pėstininkų S.S. diviziją ir paėmė strateginiai svarbų kalną. Hitlerininkai ant kalno paliko virš tūkstantį savo lavonų.

"Inter-Continent News" žinių agentūros korespondentas pasikalbėjo su tarybinių generolu Susloporovu, kuris pateikė davinių, kad tik vienas tarybinės artilerijos junginys sunaikino 250 nacių tankų iš jų S. S. tankų korpuso, 200 sunkvežimių ir 100 motorinių dviračių.

Prie Elnios miesto buvo kirstas pirmas Hitlerio armijai skaudus smūgis. Tiesa, vėliau hitlerininkai atsigabeno naujų padrūtinimų ir, nesigailėdami nei žmonių nei ginklų, vėl užėmė Elnios miestą ir veržėsi link Maskvos, kur juos laukė dar negirdėtas karo pralaimėjimas. Bet apie nacių pralaimėjimus prie Maskvos bus savo laiku parašyta atskirai.

Šiais laikais karo kurstytojams vėl tarnauja tie patys "karo strategai," kurie 1941 metais pranašavo greitą Hitlerio laimėjimą darbo žmonių šalyje. Kaip tada tie "strategai" skaudžiai apsiriko, taip dabar jie dar daugiau apsigauna ir stengiasi apgauti liaudi.

Liaudies pareiga visomis įgomis priešintis naujo karo uždegimui, stengtis, kad karas Korėjoje būtų tuč-tuojau baigtas, nes kitaip jis grūmoja įtraukti žmoniją į naują pasaulinį karą, kuris būtų liaudžiai dar baisesnis, negu buvo Hitlerio ir jo sėbrų uždegtas Antrasis pasaulinis karas.

Amatininkai, pajieškodami darbų, praneškite per Laisvę ir gausite pasiūlymų. Kaina už paskelbimą žema.

Mano įspūdžiai

Iš ALDLD Connecticut apskrities konferencijos, atsibuvusios spalio 19 d., Lietuvių svetainėj. New Havene

Konferenciją atidarė apskrities pirmininkas Kunca 11 val. priešpiet.

Po atidarymo konferencijos ir paskyrimo mandatų peržiūrėjimo komisijos, pirmininkas Kunca pakvietė nekurių kuopų delegatus, kad pasakytų trumpai apie kuopų veikimus, kas liečia draugijos reikalus. Kalbėtojai nusiskundė, kad veikimas apmiręs, kad labai mažai narių lanko susirinkimus. Tas apsunkina raštininkams išrinkti duokles ir todėl negalima sudaryt veikimo.

Mandatų komisija pranešė, kad dalyvauja keturios ALDLD kuopos ir Hartford Moterų Klubas, kuris irgi priklauso prie Literatūros Draugijos ir šiek tiek veikia.

Po išrinkimo vedėjo ir raštininko vesti konferenciją, buvo šaukti delegatai duoti raportus. Po raportų diskusijose delegatai gana entuziastiškai dalyvavo, ypatingai kalbėjo už tai, kad padidinti veikimą kuopose.

Mūsų spaudos ir literatūros klausime nei iš šio, nei iš to iškilo diskusijos, kad Laisvę ir Vilnį sujungt ir vietoje dviejų leist tik vieną padidintą! Rimtose diskusijose pasirodė, kad jei mes taip padarytume, tai dėl dolerio ar dviejų, ką mes dabar paaukojame, užsiduotum sau tokį moralį smūgį, nuo kurio būtų labai sunku atsipeikėti.

Po šių diskusijų konferencija nutarė ateinančią vasarą surengt du parengimus — vieną spaudos naudai, kitą apskrities naudai.

Po visų diskusijų, finansų komisija išdavė raportą. Pasirodė, kad apskrities išde dar yra apsčiai pinigų. Gera dalis geriems tikslams — ne tik spaudai, bet ir kitiems svarbiems reikalams—paaukota.

Nutarta kitą konferenciją laikyti Waterburyj. Išrinkta nauja valdyba, kuri veiks Draugijos naudai 1953 metais. Konferencija užsidarė 4 val. vakare.

Po konferencijos buvo prirengta šauni vakarienė, kurioje prie gražios grupelės delegatų dalyvavo daug svečių. Dalyviai pasivalgę linksminosi prie vietinės orkestros iki vėlai.

Konferencijos korresp.
K. Krasnitskas

Ar Tamsta jau gavai Laisvei naują skaitytoją? Jei ne, tai pasirūpink gauti.

Apie Rio Grande įvykius

PROTESTŲ BANGOS IR VISUOTINIS STREIKAS

SAN PAULO. — Brazilijos žmonės kaskart vis drąsiau ir aktyviau pradeda stoti kovon prieš jų sunkėjančią būklę. Dar vieną tokį ryškų pavyzdį matėme paskutiniųjų dviejų savaičių bėgyje Rio Grande do Sul valstijoje. O tas kaip tik aiškiai ir parodo, kiek gali pasiekti ir laimėti vieningi, tvirtai organizuoti darbininkai.

Riograndiečiai galingais protestais sulaikė valdžios užsimojimą pakelti mėsos kainą ne tik Rio Grande mieste, o ir įvairiuose artimesniuose miesteliuose. Dėka šio žmonių griežto pasipriešinimo, kaina tapo sugrąžinta tokia, kokia buvo, t. y. 22 kruzeirai už kilogramą. Nors, žinoma, ir toji nėra nė kiek pigi. Šio krašto paprastas darbininkas už vieną mėsos kilogramą vidutiniškai turi dirbti 4-5 valandas. O kaip jis maitintųsi, jeigu turėtu mokėti dar brangiau? Tai tiesioginis badas, prie ko braziliečiai jokiu būdu nedasileis!

Kaip paprastai atsitinka, taip ir pastaroji kova neapsiėjo be riaušių. "Tvarkos dabotojai" nušovė darbininkus Justino Rodrigues, Roberto Baom ir dar kelis, neskaitant kiek sužalojo.

Vienas pažangietis, vardu Antonio Recchia, pribuvo į šį protesto mitingą su važiuojančia kėde, nes 1950 metais jį pašovė ta pati policija, nuo ko gavo paralyžių. Jis pareiškė:

—Draugai, policija man atėmė kojas, bet neatėmė drąsos!

Minioje pasigirdo triukšmingos ovacijos. Per ištisas dvi valandas skambėjo "Valio Recchia! Valio Prestesas! Valio komunistų partija!"

—o—

Policijos žingsnis atgal

Mieste Novo Hamburgo, dideliame valstijos industrijos centre, irgi įvyko mitingai ir eisenos prieš brangų pragyvenimą. Gubernatoriaus Darneleso įsakymu, policija užėmė fabrikus, bandydama grumoti darbininkams. Šitie, tačiau, davė "ultimatumą": jei policija neapleis fabrikų, jie paskelbsią streiką. To ir užteko. Policija pasitraukė, pralaimėjusi.

—o—

Brazilijos Darbininkų Konfederacijos protestas

Ryšium su policijos užpuolimu ant Rio Grande ir S. Jeronimo miestų gyventojų, Brazilijos Darbininkų Konfederacija paskelbė sekantį protestą:

"Brazilijos darbininkams ir darbininkėms!

Brazilijos Darbininkų Konfederacija viešai skelbia savo protestą prieš skriaudas, įvykdytas Rio Grande do Sul taikiems gyventojams ir darbininkams.

Diena iš dienos blogėja braziliečių darbininkų padėtis, kaipo pasėka G. Vargaso karinės politikos, kuri, apgynimui imperialistinių ir didžiųjų kapitalistų interesų, griebiasi visokių priemonių, nuo pažadų iki darbininkų žudymo.

Bado bei skurdo prislėgti Rio Grande do Sul gyventojai, su darbininkais priešakyje, sustabdė darbą, išeidami gatvėn reikalauti numažinimo pragyvenimui brangumo. Vargaso valdžia, atstovaujama visoje valstijoje gubernatoriaus Darneleso, liepė kulkosvaidžiais šaudyti žmones Sao Jeronimo ir Rio Grande miestuose, kaip atsakymą į teisingus liaudies reikalavimus. Rio Grande mieste didvyriškai kovoje krito uosto darbininkai Jair dos Santos, Antonio Buchal ir Edilio Rodrigues — Brazilijos valdovų karinės politikos aukos.

Nesibijodami Vargaso ir jo klikos policinio teroro, riograndieciai darbininkai ir gyventojai, vieningi savo atkaklioje kovoje, laimėjo mėsos kainos nupigimą, tuo įrodydami, kad bendra veikla — tai vienintelis kelias iškovojimui visų reikalavimų.

—o—

Brazilijos Darbininkų Konfederacija sveikina ir solidarizuojasi su tos pietinės valstijos darbininkais ir kviečia visus darbo žmones, jų organizacijas, profsąjungas, tarnautojų sąjungas ir kitas draugijas visokiomis priemonėmis protestuoti, reikalaujant tuojau sustabdyti brutališkus policijos žygius ir nubausti nusikaltėlius. Protestuojame prieš žiaurų elgesį su Rio Grande do Sul darbininkais!

Kovokime už pragyvenimo atpigimą!"

T-kis B.

Įvairios Žinios

"Šventųjų" bezdžionių likimas

Calcutta, Indija. — Priemiestyje Hastings, kur gyvena pasiturinti miesto žmonės, bezdžionės pasidarė baisiai drąsios. Jų nevalia liesti, nes jos, pagal indusų religiją, yra šventi sutvėrimai. Todėl bezdžionės pradėjo užpuldinėti gyventojų virtuves ir suvalgyti jų maistą.

Religija, ar ne, bet Hastings gyventojai nutarė bezdžionių atsikratyti. Ir čia amerikiečiai atėjo pagalbon. Amerikiečiai sutiko visus penkis šimtus Hastingso bezdžionių pasiimti pas save, atgabenti jas Amerikon ir čionai atiduoti laboratorijoms dėl tyrinėjimo ir operacijų.

—o—

Tai kiek gi yra duonpelnių?

Washington, D. C. — Prekybos Departmentas paskelbė, kad spalio mėnesį Jungtinėse Valstijose dirbo reguliariuose darbuose 61,862,000 žmonių.

Tai apie tiek pat, kiek dirbo ir metai atgal. Departmentas sako, kad šiuo tarpu Amerikoje bedarbių randasi 1,284,000.

—o—

Dar vis nori nugalėti Everesto viršukalnę

Katmandu, Nepal. — Grupė šveicarų užsispyrusiai kasasi aukštyn į Everesto kalno viršūnę. Jie jau įkopę 25,000 pėdų, bet iki kalno viršūnės dar pasiliko 5,000 pėdų. Kelionėje jie įsteigė 5-as kempes. Nuo dabar prasidėsianti paskutinė kova užkariauti Everesto neprieinamą viršūnę. Ekspedicijai vadovauja Dr. Gabriel Chevalley.

Ką planuojate rengti šį rudenį? Laisvės spaustuvė pigiai ir gražiai padarys spaudos darbus jūsų parengimams.

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

UŽBURTOJI SIELA

10-24-52 *Parašė ROMAIN ROLLAND* —15—

(Tąsa)

Šis skausmas buvo niekai prieš tą, kuris jį sekė. — Kai užlipusi į savo kambarį, sėdėdama patamsyje, Aneta pamatė grįžtančią susijaudinusią Silvi, ir ji šūktelėjo, radusi Anetą vieną tamsoje, paglostė jai rankas, pabučinėjo skruostus, suteikė jai tūkstantį ir vieną įprastų glamonėsių; kai Aneta, dėdamasi, esą staigi migrena ją privertusi grįžti, paklausė seserį, kaip viskas vykę toliau ir ar ji dar vaikščiojusi su Tulijo, ir kai Silvi naiviai atsakė nebevaikščiojusi, nežinanti, ką veikė Tulijo; kad Tulijo pagaliau ėmęs jos vengti ir, be to, ji nemėgstanti perdaug gražių vyrų, ir kad jis esąs tuščias, ir truputį juodas... Su tais žodžiais ji nuėjo gulti, niūniuodama valsą.

Aneta nemiegojo. Silvi miegojo labai gerai. Ji nepagalvojo, kokią audrą buvo sukėlusi... Aneta tapo grobiu demonų, paleistų nuo grandinių. Įvyko katastrofa. Dviguba katastrofa. Silvi buvo jos varžovė. Ir Silvi jai melavo. Silvi, mylimiausioji! Silvi, jos džiaugsmas, jos tikėjimas!.. Visa sugriuvo. Ji nebegalėjo jos mylėti... Jos mylėti? Bet ar galėjo, ar galėjo jos nebemylėti?.. O! kaip ši meilė buvo įleidusi šaknis, dar giliau, negu ji buvo galvojusi!.. Bet argi galima mylėti tą, kurio neapkenti?.. Ach! Silvi išdavystė būtų dar tik niekai!! Čia buvo dar kai kas... "Čia yra... Na, pasakyk, kas čia yra!..." Taip, tai buvo tas vyras, kurio Aneta nebevertino,—ir kurį dabar ji mylėjo,—mylėti? ne! — kurio ji nenorėjo. Pavydulingas savimeilės įkarštis reikalavo jį pasiimti, išplėšti iš kitos, — svarbiausia, jokiu būdu neleisti kitai jo išplėšti... ("Kita" Anetai buvo pasidariusi Silvi..)

Šią naktį ji nepailsėjo nė vienos valandos. Paklodės degino jos kūną. — Iš gretimos lovos sklido lengvas nesudrumsto miego dūzgimas.

Kai jos atsidūrė viena priešais antrą, Silvi iš pirmo žvilgsnio pamatė, kad viskas buvo pasikeitę; bet ji nesuprato, kas buvo įvykę. Aneta įdubusiomis akimis, išblyškusi, šiurkšti, pasipūtusi, bet savotiškai gražesnė (ir gražesnė, ir biauresnė, tarytum, pašaukus, staiga būtų sukilusios visos slaptosios jėgos); Aneta apsišarvavusi išdidumu, šalta, nedraugiška, užsidariusi, žiūrėjo, klausė Silvi, kuri kaip ir paprastai pasakojo savo kvailystes, vos pasakė jai labas rytas ir išėjo iš kambario... Silvi čiaukšėjimas nutrūko žodžio viduryje. Ji išėjo savo ruožtu, sekdama akimis Anetą, besileidžiančią laiptais...

Ji suprato. Aneta buvo pamačiusi Tulijo, kuris sėdėjo salėje, ir, pereidama per kambarį, ji nuėjo tiesiai pas jį. Jis taip pat suvokė, kad padėtis buvo pasikitusi. Ji atsisėdo šalia jo. Jie kalbėjosi banaliomis temomis. Galvą iškėlusi, su panieka veide, ji žiūrėjo į priekį, vengdama į jį pažvelgti. Bet jis visai neabejojo: tai buvo jis, į kurį ji žiūrėjo. Šis žvilgsnis, kuris slėpėsi po melsvais akių vokais, tartum vengdamas per stiprios šviesos, kalbėjo:

—Ar tu nori manęs?

Jis patenkintu balsu pasakojo nublukusią istoriją, stebėdamas savo nagus, ir lyg didelis grobuonis tykojo iš šalies šį kūną standžiomis krūtimis ir klausė:

—Juk tu taip pat nori?

—Aš noriu, kad tu manęs norėtum,— toks buvo atsakymas.

Silvi nė kiek nesvyravo. Apsukusi aplink salę, ji priėjo ir užėmė kėdę tarp Anetos ir Tulijo. Anetos susierzinimas pasireiškė pirmu žvilgsniu, vieninteliu: to užteko. Silvi lyg taiklus šūvis pervėrė neapykanta. Ji sumirksėjo ir dėjosi nematanti; bet ji pasišiaušė lyg katė, paglostyta prieš plaukus; ji nusišypsojo ir laikėsi, pasiruošusi kąsti, dirbtinai saldi. Prasidėjo dvikova trise. Aneta, lyg nežinodama, kad Silvi yra čia pat, nekreipdama dėmesio į tai, ką ji sakė, kalbėjo jos nepaisydama Tulijo, kuris pasijuto nejaukiai; o priversta jos klausyti, — anoji turėjo gerą liežuvį,—šypsena arba pašaipiškų žodžiu pabrėždavo kokią nors smulkią kalbos klaidą, kurios dar rezgėsi Silvi pokalbiuose (nors ir labai sumani buvo kūmutė, jai dar nepavyko galutinai jų išnaikinti iš savo daržo). Silvi, mirtinai įžeista, nebematė sesers, bet tik varžovę; ji galvojo:

"Tu atsiimsi savo ruožtu."

Ir pakeldama savo lūpą viršum smegenų:

"Dantis už dantį, akis už akį... Ne, abi akis už vieną..." ji puolė į kovą. O! neprotingoji Aneta! Silvi visai nesivaržė savigarba taip, kaip ji; laimėjimui jai tiko visi ginklai. Aneta, apsišarvavusi išdidumu, būtų laikiusi pažeminimu leisti Tulijo pastebėti nors šešėlį savo geismų. Silvi tokiais skrupulais savęs nevargino: ji ponui suloš labiausiai jį glostantį lošimą:

"Ką tu mėgsti? Ar labiau mėgsti gražią panieką, ar gėrėjimąsi tavimi?..".

Ji pažino vyrą: tai tuščios garbės trokštąs padaras. Tulijo nepaprastai mėgo pagyrimus. Ji jam pažėrė jų gerą saiką. Su naiviu ir ramiu begėdiškumu mažoji palaidūnė apauko visą ratą jaunojo **Gattamelata** iš pale-otel gerų ypatybių — kūno, dvasinių, proto ir drabužių, ypač drabužių: ji suprato, kad jis skiria jiems daugiausia reikšmės. Kiekvienas pagyrimas jam patiko. Aišku. Kad jis buvo gražus, to nereikėjo jį mokyti; garsus vardas buvo jam tikriausias jo išminties įrodymas. Bet apsirengimas buvo jo patiės kūryba; jis buvo jautrus prityrusios paryžietės tvirtinimams. Žinovės akimi, kuri slapta juokėsi iš kai kurių perdaug ryškių skonio maivumų, Silvi gėrėjosi visu juo nuo galvos iki kojų. Aneta raudo iš gėdos ir pykčio; mažosios klasta jai atrodė tokia grubi, jog ji klausė save:

—Nejaugi jis tai pakenčia?

(Bus daugiau)

Darbininkai kalbasi: "Jis bando naujus streikų laužymui būdus."

PHILADELPHIA, PA.
Rengiamas šaunus
Banketas ir Koncertas
Kuris Įvyks Subatoj
Lapkričio (November) 22
RUBA HALL
414 Green St. Philadelphijoj
Programa prasidės 7:30 val. Salė atdara 6 val.
□ □ □
Tai bus pagerbimas žymaus visuomenininko ir apšvietos platintojo
ANTANO J. SMITO
Šią pramogą rengia Moterų Klubas ir L.L.D. 10-ta kuopa
Bus labai gera vakarienė ir gražus koncertas, o po koncerto bus šokiai, grojant Ivanausko Kepurnikų orkestrai.
Įžanga tik $2.00 asmeniui
Visus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti, pasilinksminti ir pagerbti gražiais darbais atsižymėjusį veikėją.
Rengėjai.

SVARBUS PRANEŠIMAS

M. J. ŠVILPA praneša, kad nuo 1 d. spalių, mostis bus 3 oz. dėžutėje, vietoj 2oz., ir kad kaina bus $1.50, vietoje $1.25. Ruduo jau čia pat; dauguma žmonių apsergа slogomis, už tad turi apsirūpinti iš anksto. Visuomet turėkite ant rankų MAT ŠVILPOS vaistų. Yra 5-kių rūšių. Mostys, kurios prašalina daugybę įvairių ligų.

No. 1 M. ŠVILPA SALVE (for Skin Irritation). Ši mostis pagelbsti nuo nušašimų, išbėrimų; nudegimų; Sinus, Athlete's Foot. Išgydo žaizdas burnoje ir nosyje (tik ne nuo vėžio). Kaina $1.50 už 3 oz.

No. 2. M. ŠVILPA SALVE (for external pains). Tai mostis nuo įvairių skausmų: kojų, rankų, sprando, reumatiškų sąnarių skausmų. $1.50 už 3oz.

No. 3 M. ŠVILPA OINTMENT (for toothache). Mostis nuo dantų skaudėjimo ir sudrūtinimui dantų smagenų. Kaina $1 už 1 oz.

No. 4 M. ŠVILPA SALVE. Nuo odos niežėjimo. Pagelbsti greit nuo Poison Ivy. Kaina $1.50.

No. 5 M. ŠVILPA'S NEW DISCOVERY (Salve for Piles). Ši mostis naujai išrasta, prašalina Piles be pjaustymo, naujai atsiradusius Piles ar užsisenėjusius (jei dar neišsivystė vėžys), nėra skirtumo. Yra nurodymai prie dėžutės kaip vartoti ir užsilaikyt. Kaina $2.50.

Visos viršminėtos mostys pagelbės, jei tik naudosite pagal nurodymus.

Su užsakymais siųskite Money-Orderius. Siunčiame ir C.O.D., tik reikia pridėt 30c stampomis.

Hartforde galite gauti vaistinėse ant: Park ir Hudson; Governor ir Sheldon gatvių.

Adresuokite: M. ŠVILPA, **P. O. Box 73, Sta. A, Hartford, Conn.** arba: **597 Broad St., Hartford, Conn.**

PASARGA: Jeigu nesulauksite užsakymo per 10 dienų, tuoj rašykite: M. Švilpa, 597 Broad St., Hartford, Conn.

CHARLES J. ROMAN
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.
Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Matykit vaidinant jaunutę aktorką

Komedijoje 'Trys Mylimos' ilgą rolę vaidins Lillian Graunas. Jinai jau yra vaidinusi nekuriuose veikaluose trumpas roles. Bet šį sykį turi rolę per visą veikalą ir ją labai gabiai vaidina.

LILLIAN GRAUNAS
Domicėlės rolėje.

Brangūs lietuviai, matykit vaidinant šią gabią, jaunutę aktorę ir visus kitus, pasigėrėkite jų gabiais vaidinimais.

Prie komedijos dar bus ir "Šurum-Burum" dalis. Bus suvaidinta du dialogai: "Sudarkytas Senbernis" ir 'Joneli, nesikark!" Ir taipgi girdėsite eilių. Eiles deklamuos Elena Brazauskienė, Dolores Judžentaitė ir Irine Babarskaitė. Taigi, nei vienas nepraleiskite šio gražaus vaidinimo.

Vaidinimas įvyks sekmadienį, lapkričio 23-čią dieną, 4:30 po pietų, Liberty Auditorijoje. Įžanga $1.20 (įskaitant taksus).

Komisija.

Jau viskas gatava švenčių bizniui

So. Brooklyn Savings ir Loan Association praneša, kad lapkričio 12-tą specialėmis Christmas Club narių sutaupomis išmokėjo $683,432.50. To klubo 7,959 nariai tiek buvo susitaupę švenčių dovanų ir iškilmių iškaščiams.

PAKVIETIMAS

Port Jefferson, L. I.

A. L. P. Klubo vaidintojų-mėgėjų grupė kviečia vietinius ir iš apylinkės dalyvauti šį sekmadienį jų salėje, Midland Rd. Čia bus suvaidinta dviejų veiksmų drama "Prakeikimas", po vadovyste Julia Stankevich.

Salės durys bus atdaros 3 val. dieną. Svečiai atvykę galės pirm vaidinimo pasikalbėti su pažįstamais, naudotis bufeto skanumynais, gėrimais ir tt. O vaidinimas prasidės lygiai 6 val. vak. Po vaidinimo bus šokiai.

Apie patį vaidinimą negaliu dabar nieko pasakyti, nes tai bus "surprizas" — taip man sakė rengėjai. Tiktai užtikrina, kad dalyviai bus patenkinti ir nesigailės atvykę.

Kelrodis: Į salę važiuoti iš Port Jefferson stoties Main gatve, pasukti į Sheep Pasture Rd. ir važiuokite iki Midland Rd. Apie 1/4 mailės.

Tad prašome dar sykį—vietinius, iš apylinkės ir net iš patiės Brooklyno-Richmond Hill apylinkės dalyvauti. Pamatyti dramą ir linksmai praleisti laiką. L.

Aido Choras

Pamoka įvyks šio penktadienio vakarą, 8 val., Liberty Auditorijos Music Room. Prašome visus senus ir norinčius įstoti dainorius ateiti tuojau. Metų galop rengiame savo koncertą ir jau turime daug užkvietimų kitų organizacijų programoms. Chorui ir visuomenei esate labai reikalingi.

Choro prezid.

Kultūrinio Forumo pradžia 16-tą

Lietuvių Meno Sąjungos ruošiamasis 12-kos paskaitų ir simpoziumų forumas prasidės šį sekmadienį, lapkričio 16-tą.

Tema: **Mūsų kultūrinio gyvenimo problemos.** Pradžia 3 valandą po pietų.

Jau visiems aišku, kaip įdomu ir svarbu pradėti nuo pradžios prelekcijų ir diskusijų kursą, kurio sesijose, tarp kitko, bus svarstoma, studijuojama lietuvių literatūra, teatras, muzika, tapyba, skulptūra, filmos, liaudies menas, istorija ir daug kitų su lietuvių tautos gyvenimu susijusių klausimų. Kviečia visus, ne vien tiktai menininkus.

Rengėjai

Queens studentija šaukia mitingą

Queens Kolegijos Studentų Taryba praneša Laisvei, kad tos kolegijos studentai, bendrai su kitų miesto kolegijų studentais, šaukia masinį mitingą. Jis įvyks šio penktadienio vakarą, lapkričio 14-tą, New Yorke, Palm Garden Ballroom, 306 W. 52nd St.

Mitinge kalbės Rose Russell iš Mokytojų Unijos, kolumnistas I. F. Stone, profesorius Edwin Berry Burgum, taipgi Drs. Slochower, Ewen, Reiss, Shlakman. Ir kalbės studentų atstovai.

Rengia queensiečių (su kitų kolegijų studentais bendrai) įkurtas Intercollegiate Committee for Academic Freedom. Naujasis komitetas turi tikslą informuoti visuomenę apie tai, kas ir dėl ko dedasi mokyklose; mobilizuoti visuomenę apginti tikrąjį mokslą; apginti teisę laisvai mokytis; apginti nuo persekiojimų mokytojus ir studentus.

Tuo tikslu studentai yra nusistatę apsivienyti ir bendrai veikti nežiūrint skirtumų pažiūrose kitais klausimais.

Pardavinėjęs ir pačią

Miles Leslie, pasivadinęs portretų artistu, teisme prisipažino prikalbinėjęs moteris užsiiminėti prostitucija, kad iš to turėtų sau pelno. Neskūpėjęs tam užsiėmimui nei savo žmonos Kathleen.

Pačiam moterų stokos irgi nebuvo, nes nevengdavęs į tą "stoną" pats įvesdinti naujai sutiktas gražuoles. Jos patikėdavo gražiais portretais ir gera įtaka pas "įtakingą asmenį" galėsinčios pasiekti mūsiško gyvenimo aukštumas —dolerius ir viską, nes pas mus veik viskas priklauso nuo dolerio.

Ateikite pamatyti tautas taikai ir jų meną!

Ir ateikite nusipirkti dailės dirbinių ir kitų naudingų dalykų, tinkamų dovanoms ir vartojimui savo namuose. Tam viskam bus proga keliolikos tautinių grupių moterų organizacijų bendrai rengiamoje parodoje-bazare-koncerte.

Ši įvairi pramoga įvyks jau gale šios savaitės, šeštadienį ir sekmadienį, lapkričio 15 ir 16 dienomis, nuo 1 valandos dieną iki pusiaunakčio. Vieta: Yugoslav Hall, 405 W. 41st St., New Yorke, prie pat 9th Ave., už dviejų blokų nuo Times Square.

Įžanga abiemis dienomis po $1. Tie patyss iš anksto įsigyti bilietai geri bile kuriai dienai. Tačiau tie, kurie nueis šeštadienį, jeigu norėtų ateiti ir antrą dieną, šeštadienį gaus pasą, su kuriuomi sekmadienį galės pirkti bilietą tiktai už 50c.

PROGRAMOS DALYVIAI

15-tos popietį tarp 2 ir 4 valandos programa vaikams: filma, puppeteers, šokėjai.

Vakaro programoje (nuo 7 val.) Ukrainų Leontovičiaus Choras, Ukrainų Liaudies Dnipro šokėjai, sopranas solistė Elaine Wowna, vadovybėje direktoriaus Frank Ilchuk.

Variety Concert Group — amerikinė grupė, kurioje dalyvauja kontralto Margaret McCaden, taipgi dainininkė sopranas ir šokėja Vera Nickaloff.

Zebedee Collins, basas solistas ir šokėjas.

Marie McBroom, pianistė.

Aidas ir Sietynas, lietuvių chorai, vadovauja Mildred Stensler.

Mrs. Pauline Taylor, viešnia kalbėtoja iš Amerikos su Tarybų Sąjunga Draugingumui Tarybos.

Lapkričio 16-tos programoje (nuo 3 val.):

Brooklyno žydų Jauni Dainininkai.

Žydų Jaunųjų Fraternalistų dramatinis vaizdelis.

Jugoslavų duetas Zora ir Joan, taipgi solistas Philip Letich.

Portorikiečiai.

Lenkai.

Vengrų Choras ir pianistas.

Japonai.

Vokiečiai.

Kviečiame užeiti pas mus

Lietuvės moterys ten taipgi turės stotelę (booth), kurioje išstatys, nuo kurios išpardavinės visokius dovanotus daiktus. Visos pajamos skiriamos tam tikslui, kam rengiama ši paroda, paremti taikai ir draugingumui tarpe tautų, amerikinių moterų darbuotei taikai. Prašome užeiti pas mus.

Tikimės turėti ir užkandžių. O prie netoliese (toje pat salėje) esančio baro gausite parodos rengėjų pagamintos karštos arbatos ar kavos. Kam reikės daugiau ko, salės restaurane, apačioje yra kitas baras, kur namo savininkai parduoda viską. Taigi, visiem užtikrintas smagus pobuvis.

Bilietų dar turime ir pas lietuvius. Prašome įsigyti iš anksto. **Lietuvių Komisija.**

Redaktoriai vadovaus forum apie rinkimus

Darbininkų angliškojo dienraščio Daily Worker redakcija rengia forumą aiškinti politinei reišmei praėjusiųjų rinkimų. Kalbės redaktoriai Alan Max, Abner Berry, George Morris ir Michael Singer.

Įvyks šio penktadienio vakaro 8:30, lapkričio 14-tą, Yugoslav Hall, 405 W. 41st St., New Yorke.

Claudia Jones nevažiuos į Ellis Island. Pakaita įvyko po to, kai komitetas parodė žmonėms kad Teisdarybės Departmentas pats su savimi nesusikalba. Vieni jo valdininkai buvo įsakę jai būti Foley Square teisme, o kiti, kad važiuotų į Ellis Island. Po to atšaukė buvusį įsaką jai pasiduoti į Ellis Island. N. K.

Gražiausias apšvietai pasitarnavimas tai gavimas Laisvei naują skaitytoją.

Nuo šunų pabėgo, bet...

Netoli New Yorko miesto slaptosios policijos agentai suėmė pabėgusį iš Alabamos kalėjimo F. W. Walsh.

Sakoma, Walsh buvęs žymus kalinys. Jis išmokęs seklius šunis saugoti kalinius (o gal tik įtikinęs nieko neišmanančius sargus), kad pro šunis joks kalinys nepabėgtų. Tačiau jis pats išėjo iš kalėjimo šunims nei neviauktelėjus. Ir buvo laimingai pabėgęs, jeigu ne dvikojai būtų jį pasekę.

Užrašyk Laisvę Savo Draugui.

GARSINKITĖS LAISVĖJ

Sveturgimiams ginti komiteto žinios

Pirm siekiant į viso miesto plotme reikalus, reikia priminti lietuviškuosius.

Sveturgimiams apginti reikalais pasitarimui įvyks lietuvių organizacijų atstovų konferencija lapkričio 23-čią. Prasidės 11 valandą ryto. Prašo visas organizacijas atsiųsti delegatus. Kur neišrinkta delegatai, valdyba lai paskiria atstovus. Kviečiami ir ne delegatai to darbo rėmėjai.

Prašo visus atvykti laiku, nes tą pat dieną po pietų, toje pat Liberty Auditorijoje įvyks lietuvių teatras, kuriame daugelis norės dalyvauti.

✶

Apie kitus įvykius

Peter Harisiades, žymus kovotojas už darbininkų reikalus, Amerikos pilietė jo žmona ir du Amerikoje gimę jų vaikai, Irene, 13 metų ir George, 8 metų, lapkričio 12-tą iškeliavo Lenkijon. Taip praneša Amerikinis Sveturgimiams Ginti Komitetas, kuris per šešerius metus jį apgynė nuo deportavimo. Gi dabar, Teisdarybės Departmentui užsispyrus vykdyti jo deportavimą, iškovojo jam teisę pačiam išvažiuoti. Tuomi Harisiades tapo išgelbėtas nuo tikriausia jį laukusios mirties Graikijos fašistų naguose.

Harisiades buvo gimęs Graikijoje. Amerikoje išgyvenęs 35 metus. Tuojau po atvykimo jisai stojo į darbininkų reikalus ginančias organizacijas ir daug nudirbo. Laikotarpiu tarp 1930-40 metų vadovavo Naujosios Anglijos tekstilės darbininkams ir keliems audėjų streikams. Laike paskiausiojo karo jis daug veikė mobilizuoti Amerikos graikų paramą laimėjimui karo prieš fašizmą ir už tai yra gavęs iš valdžios pagyrimus.

Pastaraisiais šešeriais metais, grasinamas deportavimu pas fašistus, Harisiades daug kalbų pasakė, daug raštų parašė budindamas amerikonus darbininkus ir visą liaudį pamatyti sau patiems pavojų deportavimų isterijoje. Jo veiklai ir naujam darbininkų sąjudžiui priklauso daug kredito už tai, kad tiktai šimtai, ne tūkstančiai, sveturgimių kol kas tesiranda bandomų išdeportuoti sąrašuose.

Ragina pagelbėti gaisro aukoms

Bedford-Stuyvesant srities Rendauninkų Taryba kreipėsi į majorą Impellitterį, kad jo valdžia tuojau suteiktų paramos išlikusiems gyvais 173-175 Monroe St. gyventojams.

Gaisre, įvykusiame anksti lapkričio 11-tos rytą, žuvo Mr. ir Mrs. William Terry. Mrs. Terry buvo jau išeinanti su dukterimi. Bet pamatė, kad jos vyras, praėjusiojo karo paralyžiuotas veteranas, neišgelbėtas, sugrįžo į degantį namą jį gelbėti. Juos abu atrado mirusius greta vienas kito.

Kiti 30 to pastato gyventojų išsigelbėjo.

Paskiausias pražūtingas gaisras įvyko tiktai už bloko nuo to įvykusio prie 1101 Bedford Ave., kuriame praėjusį birželį žuvo 7 gyvybės. O likusieji benamiais tūli ir dabar dar neturi buto.

Šio gaisro nukentėjusius laikinai priglaudė kaimynai ir be to jau perpildytuose namuose.

Švelnios muzikos mylėtojams

Lapkričio 14-tos vakarą, Town Hall, 113 W. 43rd St., New Yorke, koncertuos žymus cello muzikos artistas Aldo Parisot. Gros Mozarto, Piatigorskio, Schuberto, Hindemith, Faure, Villa-Lobos ir Castelnuovo-Tedesco kūrinius.

Akompanuos Leopold Mittman. Pradžia 8:30.

PRANEŠIMAS

DETROIT, MICH.

Detroito Moterų Pažangos Klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio-Nov. 19 d., pradžia 7:30 val. vakare, Draugijų Salėje, 4097 Porter St. Visos narės dalyvaukite susirinkime, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite ir naujų narių.

N. A., Sekretorė.
(224-225)

Philadelphia, Pa.

MALE

WOODWORKERS
Layout Man. Machine Men. Bench Hands. Exp. Good pay; steady work. 40 hr. wk. Good working conditions. Apply in person:
MARVIN BOHRER, INC.
Chester Pike & Bullens Lane.
See Mr. Bonney.
(223-229)

MOLDERS. Gray iron floor molders; machine molders and helpers. Apply:
TRI-METAL PRODUCTS CORP.
Ridge Pike and Chemical Rd.
Conshohocken, Pa.
Conshohocken 6-0480 or after 6 P. M. Phone Hatboro 2635R.
(223-225)

PRESSMEN
Webb & Sheet Feed
Rotary Men
We have several fine openings with steady work in the offerings. Any competent pressmen may apply to:
CUNEO EASTERN PRESS, Inc.
Erie Ave. & G Street
Philadelphia, Pa. (34)
(221-224)

HELP WANTED—FEMALE

CARPET SEWERS & BINDERS. Exp. only. Steady work; good working conditions. Good pay. Apply in person: CHARLES BOGLE, 6 Strawberry St. See Mr. Bogle or Mr. Paulson.
(224-230)

Merrick gyventojas Richard Holon tapo traukinio užmuštas važiuojant skersai gelžkelį.

HELP WANTED—MALE

VYRAI
AR JŪS NORITE NUOLATINĮ DARBĄ?
Jūs Galite Uždirbti
VIRŠ $50 Į SAVAITĘ SU VIRŠLAIKIAIS.
LENGVAS ŠAPOS DARBAS
PILNAI SU APDRAUDOS PAŠALPOMIS
UŽMOKĖTA DARBDAVIO
S. W. FARBER, INC.
415 Bruckner Blvd. (144th St.)
Bronx, N. Y.

PRANEŠIMAI

SO. BOSTON, MASS.

Čia įvyksta Lietuvių Literatūros Draugijos 7-to apskrities metinė konferencija įvyks, šį sekmadienį, lapkričio 16 d., kaip 11:30 val. ryte, 318 Broadway, South Boston.

Konferencija bus labai svarbi dėl to, kad ji yra metinė ir dėl to, kad joje bus prirengtas pamatas veiklai visiem 1953-tiem metam.

Todėl neatsižvelgiant koks oras bus, reikia visiems kuopų delegatams, Apskrities komiteto nariams ir šiaip veikėjams (ypač vietos) dalyvauti šioje svarbioje konferencijoje. Privalo visi rastis Kultūros salėje prieš 12 valandą dienos.

Pirm. J. M. Karsonas.

MINERSVILLE, PA.

L.L.D. 14-tos kuopos susirinkimas įvyks 16 d. lapkričio kaip 2 val. dieną, pas Šemberienę namuose.

Visi nariai dalyvaukite.

Valdyba.
(223-224)

REIKALAVIMAI

Reikalingas apartmentas, nuo 4 iki 6 kambarių. Mes esame trys žmonės. Prašome pranešti telefonu: VIrginia 6-3611.
(224-225)

Reikalingas patyręs prosytojas; geros rūšies vyriškų kautų. Nuolatinis darbas. MARKOWITZ, 17 E. 16th St., New York City, N. Y.
(220-224)

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Gerai Patyrę Barberiai

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktelіai, ligonių kambariui reikmenys —už griežtai žemas kainas.
Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

ACME LIQUOR STORE
SAM SAPEGA, Savininkas
Didelis pasirinkimas Amerikoniškų ir Importuotų degtinių ir vynų.
ANT UŽSAKYMŲ PRISTATOME Į NAMUS
Greitas patarnavimas ir teisingos kainos
2110 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.
Telefonas NAvarre 8-4343 -:- Lic. No. L-5283

GLENN'S RESTAURANT & BAR
Buvęs RUSSIAN INN dabar lietuvių Glenn šeimos nuosavybė

A. TODER
IR JO ORKESTRAS
A. DONCOV
DAINOS ir ARMONIKA
Žemos kainos
ČIA RENKASI LIETUVIAI,
219 2nd Avenue
(arti 14th St.)

ELBA RADRIGEUZ
Amerikoniškos ir ispaniškos Dainos
V. KROCHMALNAS
Patarnauja ir dainuoja ukrainietiškas ir kitas dainas
Puikūs valgiai
UKRAINIEČIAI IR KITI
New York, N. Y.
Telefonas GR. 3-9865

NĖRA MINIMUM MOKESTIES IR NĖRA COVER CHARGE
Penktadieniais, Šeštadieniais ir Sekmadieniais Floor Show, Dainos ir Šokiai. Šauni Orkestra.

PETRAS KAPISKAS
IR
VINCAS SODAITIS
Pertvarkė ir pagerino savo
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174

Gražuolė Claire Bloom, vaidinanti jaunutę baleriną, ramina Charles Chapliną, vvaidinantį senyvą, iš teatro išstumtą komiką Chaplino filmoje "Limelight." Filma didžiu pasisekimu rodoma dviejuose teatruose miesto centre: Astor, prie Times Square, ir Trans-Lux, prie Madison Avenue ir 60th St.